

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΖ^{ΟΝ} ΑΡΙΘ. 181

15 ΜΑΪΟΥ 1927

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ενίσχυσις Γεωργίας.— Αγροτική Πίστις καὶ Ἐθνικὴ Τράπεζα.— Ἡ δονιδοτροφία ἐν Ἑλλάδι.— Παθήσεις φυτῶν · α'.) Τὰ πτηνὰ β'.) Πρασάγκουρας.— Ὁ Ἰσθὸς κλήρος.— Διήγημα.— Διπασματοκαπτεία.— Ποικίλα · Πρακτικότης Ἀμερικάνων.— Ἐπίκαιρα · α'.) Φασουλάνια β'.) Κυαναμίδη, γ'.) Τομάτα.— Ἀλληλογραφία.

ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Γεωτρύπανον χειροκίνητον υδραυλικῆς πίεσεως ἐν λειτουργίᾳ
εἰς τὴν ὕπαιθρον ἐν Μακεδονίᾳ.

Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΖΗΤΟΥΝΤΑ ΠΕΜΠΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

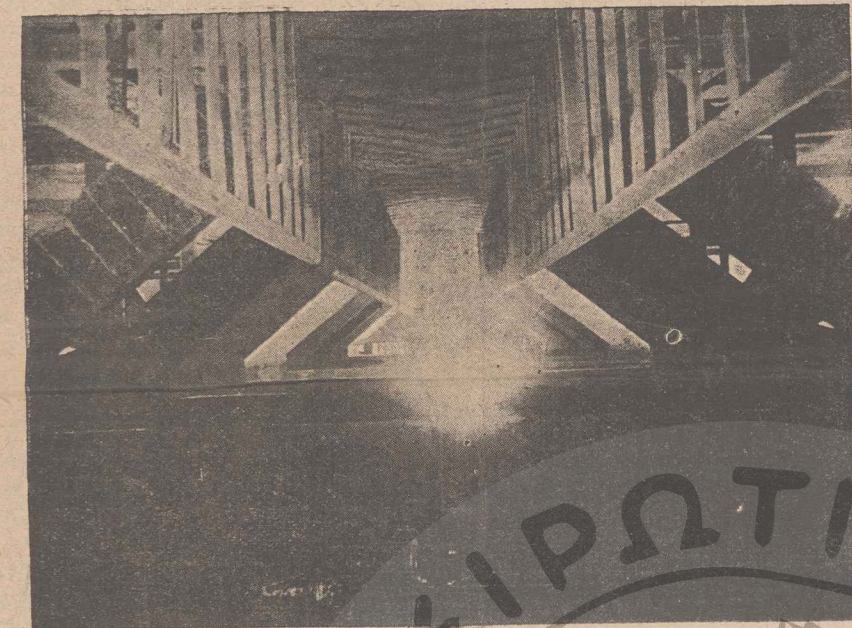
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΗΣ Α. Ε. Ε. Χ. Π. Α.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΑΡΙΣΤ. ΜΟΥΡΑΤΣΙΔΟΥ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 33

ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ Α. Ε. Ε. Χ. Π. Α.

Τὰ μεγαλύτερα εργοστάσια Χημικῶν λιπαρμάτων
τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης.

Παραγωγή θεικῆς ὀξέως
30.000 τόννοι ἑτησίως.

ΑΝΩ ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΘΑΛΑΜΩΝ ΘΕΙΪΚΟΥ ΟΞΕΟΣ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ἡ Γεωργία μας ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος δὲν προοδεύει ὅσον εἶνε ἀναγκαῖον, καὶ πρὸ πάντων ὅσον ἀπαιτοῦσιν αἱ ἐπιτακτικαὶ μας ἀνάγκαι καὶ τοῦ Κράτους καὶ τῶν ἰδιωτῶν, καὶ ὅσον ἐπιτρέπουσιν αἱ φυσικαὶ ιδιότητες τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ἥτις εἶνε πρόσφορος διὰ τριπλασίαν καὶ τετραπλασίαν παραγωγὴν γεωργικῶν προϊόντων τῶν σήμερον πραγματοποιουμένων.

Ὅχι μόνον ἡ γεωργία μας δὲν προοδεύει, ἀλλὰ καὶ ἀπισθοδρομεῖ.

Ἀποδείξεις τούτου εἶνε ὅτι, ἐνῶ ἡ κατὰ στρέμμα μέση παραγωγή τοῦ σίτου κατὰ τὴν περίοδον 1918-21 ἀνῆλθεν εἰς χιλιογρ. 72.50 κατὰ τὴν ἀμέσως ἐπομένην 4ετίαν (1922-1925) κατέπεσεν εἰς χιλιογρ. 61.75 ἡ κατάπτωσις αὕτη ἰσοδυναμεῖ πρὸς 14 ο)ο.

Ἡ δὲ εἰς σίτον καλλιεργουμένη ἔκτασις κατὰ τὰς δύο ταύτας περιόδους ἔμεινεν στάσιμος παρ' ὅλην τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐκ Τουρκίας προσφύγων ἀγροτῶν.

Ἡ εἰς τίτον καλλιεργηθεῖσα ἔκτασις κατὰ μὲν τὴν περίοδον 1918-1921 ἦτο στρέμματα 4.234.500 κατὰ δὲ τὴν ἐπομένην περίοδον, μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν προσφύγων, ἀνῆλθεν εἰς στρέμματα 4.274.000, διαφορά μόνον 40000 στρ.

Οἱ ἀνω ἀριθμοὶ τραγῶς ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ σιτοπαραγωγή μας ὀλονῆν καὶ ἀπισθοχωρεῖ, καὶ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος καθίσταται ἐλλειπεστέρα.

Δὲν εἶνε μόνον ἡ σιτοπαραγωγή μας ἐν ὑποχωρήσει, καὶ πολλὰ ἄλλα γεωργικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ προϊόντα εὐρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν λυπηρὰν καὶ σχεδὸν ἀπελπιστικὴν θέσιν· ἡ μελέτη τῶν πινάκων τοῦ εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς πατρίδος μας σαφῶς καταδεικνύει ὅτι ἡ γεωργία μας ὄχι μόνον δὲν προοδεύει, ἀλλὰ καὶ ἀπισθοδρομεῖ.

Περὶ τὸν θεωροῦμεν νὰ παραθέσωμεν ἀνταῦθα πίνακας τοῦ ἐμπορίου τοῦ εἰσαγωγικοῦ καὶ ἐξαγωγικοῦ διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν τὰ ἀνωτέρω ἀναφερόμενα.

Ὁ «Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος», τὸ ἔγκριτον τοῦτο περιοδι-

κόν, το όποτον συχνά ένασχολεῖται με τὰ γεωργικά ζητήματα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν δημοσιεύει τοιοῦτους πίνακας· οἱ ἐπιθυμῶντες λεπτομερέστερον νὰ μελετήσωσι τὰ ζητήματα ταῦτα, ἐκεῖ θὰ εὕρωσι τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα διὰ τοιαύτας μελέτας.

Ἡμεῖς περιορίζομεθα νὰ μεταφέρωμεν ἐνταῦθα μόνον τὸ συμπέρασμα τῶν μελετῶν τοῦ «Οἰκονομικοῦ Ταχυδρόμου» (φύλλον 55 τῆς 24ης Ἀπριλίου 1927) τὸ όποτον ἐπὶ λέξει ἔχει ὡς ἑξῆς :

- «Τὸ ἥμισυ περίπου τῶν εισαγομένων προϊόντων
- » διατίθεται διὰ τὸν ἐπιτιτισμὸν τῆς χώρας. Τὸ
- » ποσοστὸν τοῦτο βεβαίως θὰ ἡδύνατο νὰ περιο-
- » ρισθῇ εἰς τὸ ἥμισυ, ἐὰν ἐνετεινέτο ἡ γεωργικὴ
- » παραγωγὴ καὶ ἐβελτιούντο τὰ μέσα τῆς καλ-
- » λιεργείας».

Ὁ Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος ἀριστα θέτει τὸ ζήτημα, διότι αὐξανόμενης τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς μας πλεῖστα οἰκονομικὰ ζητήματα, τὰ όποια σήμερον μᾶς κάμνουν δυστυχεῖς, με συνέπειαν τὴν εὐμερίαν αὐτοῦ καὶ τὴν αὐξήσιν τῆς πραγματικῆς παραγωγικότητος του.

α.) Θὰ περιορίζετο ἡ ἐξαγωγή συναλλάγματος με συνέπειαν τὴν ἐξυγίαισιν τοῦ Ἑθνικοῦ-μας νομισματος.

β.) Θὰ ἡῤξανεν ἡ καταναλωτικὴ ἱκανότης τοῦ ἀγρότου, τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ μέγιστον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ, με συνέπειαν τὴν πρόοδον τῆς βιομηχανίας.

γ.) Ὁ βίος τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ θὰ καθίστατο φθηνός, με συνέπειαν τὴν εὐμερίαν αὐτοῦ καὶ τὴν αὐξήσιν τῆς πραγματικῆς παραγωγικότητος του.

δ.) Ὅλοι οἱ πολῖται θὰ καθίσταντο ἱκανοὶ ἀνέτως νὰ καταβάλλωσι τοὺς σημερινούς φόρους καὶ μάλιστα θὰ καθίσταντο ἱκανοὶ νὰ καταβάλλωσι καὶ περισσοτέρους φόρους διὰ τὰς γενικὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, ἰδίως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων κοινῆς ὠφελείας.

ε.) Ἐπαισθητὸς περιορισμὸς τῆς ἀνεργίας τῆς μείσσης αὐτῆς κοινωνικῆς πηγῆς, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ τελείως θὰ ἐξέλπειν αὕτη καὶ ὁ ἐργάτης θὰ ἦτο περιζήτητος καὶ ἀπὸ τὴν γεωργίαν καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τὴν βιομηχανίαν.

ς.) Ἐπαισθητὸς θὰ περιορίζετο ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιτιθεμένων κατὰ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου διὰ τὰ καταλάβωσι κάποιαν θέσιν ἐν αὐτῷ.

ζ.) Ἡ πρόοδος τῆς γεωργίας κατ' ἀνάγκην θὰ ἐπέφερε καὶ τὴν πρόοδον καὶ εὐερίαν τῆς βιομηχανίας.

Ὅλοι οἱ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενοι λόγοι ἐπιβάλλουσι τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Γεωργίας.

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω ἐξάγονται τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα :

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ Α'.

Ἡ ἐνέργεια τοῦ Κράτους

Ὅλα αὐτὰ εἶναι καλὰ καὶ ἄξια καὶ τὸ μέλι γλυκὸ, ἀλλὰ ποῖα εἶναι τὰ πρακτικὰ μέσα τῆς ἐνισχύσεως καὶ προαγωγῆς καὶ προόδου τῆς Γεωργίας;

Ἐδῶ εἶναι ὁ κόμβος τοῦ προβλήματος.

Βεβαίως ἡ ἔμπερατος καὶ ἀποτελεσματικὴ ἐνίσχυσις τῆς Γεωργίας εἶναι καθήκον τοῦ Κράτους. Μακρὰ πείρα ὁμως ἀπέδειξεν ὅτι τὸ Κράτος, ὅπως σήμερον ἔχουσι παρ' ἡμῖν τὰ πράγματα, εἶναι ἀνίκανον ἀποτελεσματικῶς νὰ ἐνισχύσῃ τὴν Γεωργίαν μας. Ἄλλως τε παντοῦ καὶ πάντοτε αἱ κρατικαὶ ὑπηρεσίαι εἶναι ὀργανισμοὶ δυσκίνητοι καὶ δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι τὴν πρωτοβουλίαν τῆς μεταβολῆς μιᾶς καταστάσεως ἡ ὅποια εὐρίσκεται εἰς οἰκτραν θέσιν.

Ἄλλ' ἂς ἀφίσω κατὰ μέρος τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ όποτον ἐπιδέχεται πολλὰς συζητήσεις, καὶ ἂς περιορισθῶ εἰς τοῦτο, τὸ όποτον ὅλος ὁ κόσμος ἀνομολογεῖ καὶ περισσότερον παντὸς ἄλλου ἀλλάιστα γνωρίζει ὁ Ἀγρότης : ὅτι τὸ Κράτος σήμερον εἶναι ἀνίκανον νὰ ἐνισχύσῃ ἀποτελεσματικῶς τὴν Γεωργίαν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ Β'.

Ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία

Τοῦτου τεθέντος τί πρέπει νὰ γίνῃ ;

Οἱ μελετῶντες ἐκ τοῦ πλησίον τὰ γεωργικά ζητήματα κάλλιστα γνωρίζουσιν—καὶ ἡ ἱστορία τῆς Γεωργίας πολλάκις τὸ ἀπέδειξεν—ὅτι ὑπάρχουσι μέθοδοι, προόδου ἐξαρτώμεναι ἀποτελεσματικῶς ἀπὸ τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Ἀγρότου, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὁποίων ἐντός μιᾶς δεκαετίας βελτιώ- νει θαυμαστικῶς τὴν γεωργικὴν κατὰστασιν μιᾶς χώρας.

Πλεῖστα τοιαῦτα παραδείγματα δύναται τις νὰ ἀπαριθμήσῃ (ἡ χρῆσις τῆς ἀσβέστου εἰς πλεῖστα διαμερίσματα τῆς Γαλλίας ἔκαμε θαύματα προόδου· ἡ εἰσαγωγή τῆς χλωρᾶς λιπάσεως με λούπινα ἔκαμε θαύματα ἐν Γερμανίᾳ· τὸ πείραμα τοῦ Φραγκλίνου με τὸ γύψωμα τῶν τριφυλλίων ἦτο μία ἀπὸ τὰς πρώτας προόδους τῆς Ἀμερικανικῆς Γεωργίας κτλ. κτλ.).

Ἄλλως τε γνωστὸν εἶναι ὅτι αἱ γεωργικαὶ βελτιώσεις διαι- ροῦνται εἰς δύο μεγάλας τάξεις :

α.) Εἰς ἔργα ἀποξηράνσεως ἑλῶν, εἰς μεγάλα ἀρδευτικὰ ἔργα, εἰς τὴν διευκόλυσιν τῶν συγκοινωνιῶν ἐν γένει (μεγάλαι ἀρτηρίαι, ὁδὸν καὶ σιδηροδρόμων) κτλ. κτλ.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἔργα δὲν δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσιν εἰμὶ διὰ τῆς ἐνεργείας ἐπιμεβάσεως τοῦ Κράτους, καὶ

β.) Παρὰ τὴν πρὸς τὰ τοιαῦτα ἔργα ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη μακρὰ σειρά ἔργων βελτιωτικῶν τῆς Γεωργίας, τὰ ὅποια δὲν ὑπάρχοντι εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἐξαρτῶνται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Ἀγρότου, ἐνεργούντος εἴτε ἀτομικῶς εἴτε ὁμαδικῶς· τοιαῦτα ἔργα εἶναι ἡ χρησιμοποίησις μικρῶν ποταμίσκων καὶ τῶν ὑπογείων ὑδάτων πρὸς ἀρδεύσεις, ἡ κοινετικὴ ὁδοποιΐα, ἡ ἐγκατάστασις ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν (ἐκλεκταὶ ποικιλίαι δένδρων, διαλογὴ σπόρων, ἐμβολιασμοὶ, συσκευὴ καρπῶν, καταπολέμησις παθήσεων φυτῶν καὶ ζώων καὶ πρὸ πάντων χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων κτλ. κτλ.).

Εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ ἔργα ἡ ἐνέργεια τοῦ Κράτους δὲν δύναται νὰ εἶναι παρὰ τελείως δευτερεύουσα καὶ ἀσήμαντος. Τὰ τοιαῦτα ἔργα εἶναι τῆς ἀποκλειστικῆς ἀρμοδιότητος τοῦ ἀγρότου ἐνεργούντος εἴτε ἀτομικῶς εἴτε ὁμαδικῶς (Γεωργικοὶ Σύνισμοι, κοινετικὴ διοίκησις κτλ. κτλ.).

Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ Ἕλλην Ἀγρότης, ζῇ ἀκόμη ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ Κράτους ἢ ἀνθρώπων ξένων πρὸς αὐτὸν καὶ τὸ ἐπάγγελμά του, καὶ ἐκμεταλλευομένων δι' ἰδίον των συμφέρον καὶ τοὺς κόπους καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ Ἀγρότου· καί- ρος εἶναι ὁ Ἕλλην ἀγρότης νὰ χειραφετηθῇ τελείως καὶ ν' ἀποκτήσῃ ἰδίαν πρωτοβουλίαν, ὥστε μόνος του νὰ μεριμνᾷ διὰ τὰ πραγματικὰ συμφέροντά του, καὶ νὰ μὴ περιμένῃ τὰ πάντα ἀπὸ τὸ Κράτος.

Περὶ τούτων πολλάκις ὁ «Ἀγρ. Ταχυδρόμος» ὠμίλησε καὶ προσεχῶς πάλιν θὰ ἀσχοληθῇ, διότι τὸ ζήτημα εἶναι καὶ σπουδαῖον καὶ θεμελιώδες.

Ἄλλ' ἡδὴ ἂς ἐπανέλθω εἰς τὸ κύριον θέμα τοῦ σημειώ- ματος τούτου : Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ αὐξήσῃ ἐπαισθητικῶς ἡ γεωργικὴ μας παραγωγή.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ Γ'.

Τὸ πρακτεόν

Ἀπὸ ὅσα ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν καταφαίνεται ὅτι ἡ βελτί- ωσις τῆς Γεωργίας μας πρωτίστως πρέπει νὰ βασισθῇ ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς πρωτοβουλίας τοῦ Ἀγρότου· λέγομεν καὶ τονίζο- μεν ἀπὸ τὴν Ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Ἀγρότου, διότι δυστυχῶς ἡ ὁμαδικὴ ἐνέργεια τούτων, οἱ Γεωργικοὶ Σύνισμοι, ἐν πολλοῖς εἶναι ἐλαττωματικοὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον καὶ οἱ Γεωργ. Σύνισμοι καὶ πρὸ πάντων αἱ ἔνωσεις αὐτῶν ἐνασχοιοῦνται εἰς ἔργα, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, ξένα τοῦ κυ- ρίου προορισμοῦ των· ὅταν ὁ Ἕλλην ἀγρότης τελείως χειρα- φετηθῇ καὶ ἀποκτήσῃ ἰδίαν πρωτοβουλίαν καὶ οἱ Σύνισμοὶ του θὰ εὐδοκίμησωσι καὶ θὰ δώσωσι ἀγαθοὺς καρπούς.

Ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία τοῦ ἀτόμου· πολλάκις εἶναι ἀνί-

σχυρὸς διὰ τὰ δόξα σπουδαῖα ἀποτελέσματα· εἰς τὴν γεωρ- γίαν ὁμως δὲν ἔχει οὕτω· ἐδῶ ὁ συντελεστής με τὸν ὁποῖον πολ- λαπλασιάζεται καὶ ἡ μικροτέρα πρόοδος εἶναι τῶσον μεγάλος. Ὅστε τὸ ἀπτελέσμα εἶναι μέγιστον.

Ὁ μετὰ προσοχῆς μελετῶν τὰ τῆς Ἑλλ. Γεωργίας, ὅπως ταῦτα ἔχουσι σήμερον, ἀνευ κόπου, φθάνει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι : αἱ ἐλλείψεις τῆς γεωργίας μας εἶναι τόσιν ὅσιν ὅσιν, ὥστε καὶ τινες μόνον τῶν ἐλλείψεων τούτων ἂν διορθώσωμεν, πολλὰ ἔχομεν νὰ κερδίσωμεν π. χ. ἐὰν εὐρίσκειτο μέσον πρα- κτικὸν καὶ οἰκονομικὸν τῆς προλήψεως, ἐν μέρει τοῦλάχιστον, τῶν ζημιῶν τῶν προερχομένων ἀπὸ τὰς παθήσεις τῶν φυτῶν, τὰ κέρδη τῆς γεωργίας μας θὰ ἦσαν μέγιστα· δυστυχῶς, ἡ κατὰ τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἀναζήτησις τῆς βελτιώσεως τῆς γεωργίας μας θὰ συναντήσῃ μεγάλας δυσκολίας· δυσκολίας ὅχι μὲν ἀνυπερβλήτους, ὡς ἀπέδειξεν ἡ καταπολέμησις τοῦ δάκκου ἐν Πηλῷ, ἀλλ' ὅχι καὶ εὐκόλως παντοῦ υπερνικουμέ- νας. Ἐν τούτοις ὑπάρχουσι περιστάσεις εἰς τὰς ὁποίας ἡ ἀτο- μικὴ ἐνέργεια πολλὰ θὰ κατέρωθονε (καταπολέμησις ζιζανίων, μελίτγκας κτλ.). Τὰ ἴδια δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν καὶ δι' ἄλλας παθήσεις.

Ἄλλο μέσον ταχίστης βελτιώσεως τῆς γεωργίας μας ἔγκειται εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ρεόντων καὶ ὑπογείων νερῶν εἰς μεγάλην κλίμακα· ἀλλ' ἡ βελτίωσις αὕτη ἀπαιτεῖ τὴν διέθε- σιν εἰς ἐργείους βελτιώσεις μεγάλων κεφαλαίων, τὰ ὅποια σή- μερον ὁ ἰδιώτης γεωργοκτηματίας δὲν διαθέτει. Τὸ ἴδιον δυνά- μεθα νὰ εἰπώμεν καὶ διὰ τὴν μηχανικὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων κτλ. κτλ.

Οἱ Γεωργικοὶ Σύνισμοὶ θὰ ἡδύνατο ἐπιτυχῶς νὰ συντρέ- ξωσιν καὶ εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν παθήσεων τῶν φυτῶν καὶ ζώων καὶ εἰς τὴν ἐκκατάστασιν τῶν ἀνὰγκῶν ἔργων τῆς χρησιμοποίησεως τῶν νερῶν ἐν γένει, εἰς τὴν χρησιμοποίη- σιν μηχανῶν πρὸς καλλιέργειαν καὶ πολλὰ ἄλλα χρησι- μώτατα νὰ κάμωσιν· ἀλλὰ δυστυχῶς παρ' ἡμῖν δὲν ἐμμορφώθη εἰσέτι τὸ ἀληθές καὶ πραγματικὸν συνεταιριστικὸν πνεῦμα, ὥστε ἀπ' αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, δὲν δικαιού- μεθα νὰ περιμένωμεν μεγάλα πράγματα διὰ τὴν ἀνάρθρωσιν τῆς γεωργίας μας.

Σήμερον διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν Γεωργικῶν βελτι- ῶσεων ἀπαιτεῖται νὰ εὐρεθῇ τρόπος τοιοῦτος, ὥστε τὸ αὐ- τὸν—γεωργός, νὰ δύναται μόνος τοῦ με τὰ οἰκονομικὰ μέσα τὰ ὅποια σήμερον διαθέτει καὶ τὴν ἀνάπτειν, τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ βελτιώσῃ τὴν καλλιέργειάν του.

Τὸ πρόβλημα τοῦτο, ὅσον δύσκολον καὶ ἀν φαίνεται, ἐν τού- τοις δύναται νὰ λυθῇ κατ' εὐχὴν, διότι εὐτυχῶς διὰ τὴν Ἑλ- ληνικὴν Γεωργίαν ὑπάρχει τὸ μέσον τοῦτο τῆς ταχίστης καὶ σπουδαιοτάτης προόδου.

Τὸ μέσον τοῦτο εἶναι ἡ χρῆσις τῶν Χημικῶν Λιπασμάτων, τῶν ὁποίων τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα ἀπεδείχθησαν καὶ παρ' ἡμῖν ὅτι εἶναι τάχιστα καὶ ἀσφαλέστατα καὶ ὅτι αἱ πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν τοιούτων θαυμασιῶν ἀποτελεσμάτων ἀπαι- τούμεναι θυσίαι εἶναι ἐλάχισται· πρὸς δὲ ὅτι τὰ χημικὰ λι- πάσματα εἶναι πρὸς τὰς εἰς τὸν κάθε γεωργὸν ὑφ' οὗς ὄρους οὗτος σήμερον εὐρίσκεται.

Σήμερ ν' ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι περίπου 60.000 νοικοκυ- ραῖοι γεωργοκτηματῖαι, οἱ ὅποιοι ἐξ ἰδίας πείρας καὶ ἀντιλή- ψεως γνωρίζουν ὅτι τὰ Χημικὰ λιπάσματα εἶναι τὸ ταχέ- ρον τὸ ἀσφαλέςτερον καὶ οἰκονομικώτερον μέσον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἐσοδεῶν των· οἱ γεωργο- κτηματῖαι αὗτοι, οἱ ἀποτελοῦντες πρὸς 10 ο/ο τοῦ Γεωργικοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας δὲν ἐννοοῦν νὰ καλλιεργήσωσι τὰ κτή- ματά των χωρὶς χημικὰ λιπάσματα.

Διατὶ δὲν κάμνουν τὸ ἴδιον καὶ τὰ ἄλλα 90 ο/ο τῶν γεωρ- γοκτηματῶν μας ;

Ἀπλοῦστατα, διότι με τὰ μάτια των δὲν εἶδαν τὰ θαύ- ματα ποὺ κάμουν τὰ λιπάσματα· ἅμα τὰ ἴδουν θὰ γίνων καὶ αὐτοὶ θαυμασταὶ καὶ πιστοὶ καταναλωταὶ τῶν Χημικῶν λιπασμάτων, διότι θὰ πεισθῶν καὶ θὰ βεβαιωθῶν ὅτι με αὐτὰ διπλασιάζονται τοῦλάχιστον τὰ ἐσοδήματά των.

Τί πρέπει νὰ γίνῃ διὰ νὰ ἴδουν αὐταὶ αἱ χιλιάδες τῶν γεωργοκτηματῶν με τὰ μάτια των τὰ ἀποτελέσματα τῶν λιπασμάτων ;

Ἐδῶ ἐφαρμόζονται τὰ ρητὰ τῶν ἱερῶν Γραφῶν. «Αἰτεῖ-

ται καὶ δοθήσεται. Κρούεται καὶ ἀνοίγεται». Ἐκαστος τῶν πολλῶν χιλιάδων γεωργῶν κρησσοῖται μόνος του καὶ εἰς τὸ δικὸ του χωράφι νὰ κάμῃ μίαν δοκιμὴν, ἡ ὅποια θὰ τοῦ δείξῃ τί πρέπει νὰ κάμῃ εἰς τὸ μέλλον.

Ἡ δοκιμὴ αὕτη δὲν ἀπαιτεῖ οὔτε πολλὰ ἐξοδα, οὔτε υπερβολικοὺς κόπους, οὔτε εἰδικὰς γνώσεις.

Ἡ δοκιμὴ αὕτη γίνεται με ἐξοδὸν δραχμῶν 100 μόνον κατ' ἀνώτατον ὅρον· τὸ ἐξοδὸν αὐτὸ εἰμπορεῖ νὰ περιορισθῇ καὶ εἰς πολὺ μικρότερον ποσόν· με 25 μόνον δρχ. δύνασθε Κύριοι Ἀγρόται νὰ λιπάνητε ἐν τρίτον στρέμματος, τὸ ἀποτέ- λεσμα δὲ ποῦ θὰ ἔχετε θὰ σὰς διδάξῃ πολλὰ πράγματα.

Ὁ κόσμος ποῦ ἀπαιτεῖ μία τοιαύτη δοκιμὴ εἶναι μισῆς ὥρας, γνώσεις δὲ διὰ νὰ κάμῃτε τὴν δοκιμὴν δὲν ἀπαιτοῦνται.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ Δ'.

Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ταχίστην καὶ εἰς μεγάλῃν κλίμακα διὰδοσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων δὲν ἀπαιτεῖται τίποτε ἄλλο παρὰ μία τις καλὴ θέλησις καὶ κάποια φροντίς καὶ ἐπι- μέλεια ἐκ μέρους τῶν ἀγρότων, ὥστε ἕκαστος αὐτῶν νὰ κάμῃ μίαν ἢ δύο δοκιμὰς, μετὰ τὰς ὁποίας οὗτοι θὰ γίνων θερ- μοὶ καὶ πιστοὶ θιασῶται τῶν χημικῶν λιπασμάτων. Ἡ 15τῆς πείρα, μᾶς ἐδίδαξεν ὅτι εἰς ὅποιον χωρίον καὶ τὸ μικρότερον, καὶ τὸ πλέον ἀπόκεντρον, ἔγινε μία δοκιμὴ ἐνὸς σάνκου λιπασματος, μετὰ 3 ἢ 4 ἔτη εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἐλάχιστοι ἀγροὶ καλλιεργοῦνται ἀνευ χρήσεως λιπασμάτων. Αὐτὸ τὸ ὅποτον ἐγένεν εἰς χίλια ἢ 1500 χωρία διατὶ νὰ μὴ γίνῃ καὶ παντοῦ ἄλλο ;

Μέχρι τῆς σήμερον δὲν διεθόθησαν ὅσον ἔπρεπε τὰ Χη- μικὰ λιπάσματα διότι ὁ ἀγρότης συνήθως ζῇ μεμονωμένος εἰς τὸ χωρίον του καὶ δυσκόλως μανθάνει τί γίνεται ἄλλου, δὲν ἐπικοινωνεῖ ἐνὸς μὲ τὸς γεωργοὺς τῶν ἄλλων χωρίων τοῦ δήμου του ἢ τῆς ἐπαρχίας του, οὐδέποτε δὲ συναντᾷ τοὺς χωρικοὺς ἄλλων παρακειμένων ἐπαρχιῶν καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον γνωρίζει τί γίνεται εἰς τοὺς ἄλλους νομούς.

Εἰς ὅλα δὲ αὐτὰ προσθέσατε ὅτι ὁ Ἕλλην ἀγρότης εἶναι ἡγράμματος, ἡ καὶ ἂν ἔμαθε μερικὰ κολουρογράμματα, σπα- νίως διαβάζει ἐφημερίδας καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον γεωργικὰ περιοδικὰ.

Αὐτὰ εἶναι μαζί με μερικὰ ἄλλα—τὰ αἰτία διὰ τὰ ὅποια τὰ χημικὰ λιπάσματα δὲν διαδίδονται ὅσον πρέπει ταχέως.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ Ε'.

Ἡ τοιαύτη κατάστασις ἐπιβάλλει εἰς τοὺς διανοομένους ἐν γένει, καὶ ἰδίᾳ εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι διὰ τοῦτον ἢ ἐκείνους τὸν λόγον ἐπικοινωνοῦν με τοὺς ἀγρότας, καθ' ἑκάστην καὶ μετ' ἐπιμονῆς νὰ προπαγανδίζωσιν τὴν χρῆσιν τῶν χημικῶν λι- πασμάτων· τὸ τοιοῦτον εἶναι συμπερὶν καὶ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ τοῦ ἐπιστήμονος, καὶ πρὸ πάντων τοῦ ἐμπόρου· καλῶς πρέπει ἀπὸ ὅλους μας νὰ ἐννοηθῇ ὅτι ἡ οἰκονομικὴ εὐεξία τοῦ ἀγροῦ ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν βάσιν τῆς ἀτομικῆς μας εὐεξίας. Ἐφ' ὅσον ὁ γεωργός εἶναι πτωχὸς καὶ παράγει ὀλίγον, ὅλοι μας κατὰ τοῦτον ἢ ἐκείνον τὸν τρόπον θὰ υποφέρωμεν.

Διὰ τοῦτο κάθε διανοούμενος κρησσοῖε νὰ προπαγανδίζῃ τὰ Χημικὰ λιπάσματα, ἡ προπαγάνδα δὲ αὕτη δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὀμρὴ καὶ νερόβραστη· ἡ ὑπερ τῶν χημικῶν λιπασμά- των προπαγάνδα πρέπει νὰ γίνεται με ἐνθουσιασμόν, ἐνθου- σιασμόν προερχόμενον ἀπ' αὐτὰ τὰ πράγματα δηλ. : ὁ διανοού- μενος κρησσοῖε νὰ φροντίσῃ νὰ μάθῃ ποῖα εἶναι τὰ ἀληθῆ καὶ πραγματικὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τῶν χημικῶν λιπα- σμάτων.

Ἡ Ἑλληνικὴ Γεωργία θὰ σωθῇ προτίστως διὰ τῶν Χημικῶν λιπασμάτων.

Ἀγρόται μὴ διατάξετε νὰ μεταχειρίζεσθε τὰ χημικὰ λιπάσματα, δι' αὐτῶν θὰ πλουτίσῃτε καὶ συγχρόνως θὰ συντε- λέσῃτε εἰς τὴν ἀνάρθρωσιν τῆς δεινοπασχούσης Πατρίδος μας.

ΑΡ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ & ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Σάπων Έλευσίνος, καθαρὸς καὶ ἀνόθευτος, ὁ καταλλήλότερος διὰ τὴν πλύσιν,

Χειροσάπωνες

Λινέλαια ἄβραστα καὶ βρασμένα

Ριτσινέλαια extra

Λινάλευρα τροφήν τῶν ζώων ἀνωτέρα κατὰ 25 ο) τῆς κριθῆς.

Διὰ παραγγελίας καὶ πληροφορίας ἀποταθῆτωσαν πρὸς τοὺς κατὰ τόπους ἀντιπροσώπους ἢ εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις Γραφεῖα (ὁδὸς Σταδίου 33).

Σ. Δ. Α. Τ.—Ὅλος ἰδιαιτέρως συνιστῶμεν εἰς τοὺς γεωργοκτηματίας τὰ Λινάλευρα τῶν ἐργοστασίων **Χαριλάου καὶ Κανελλοπούλου.**

Τὰ λινάλευρα εἶναι μίᾳ ἀπὸ τὰς ἀρίστες τροφὰς δι' ὅλα ἐν γένει τὰ ζῶα καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὰς γαλακτοφόρους ἀγελάδας.

Ὅλοι οἱ ἔχοντες ζῶα, χρῶσθαι τὰ λινάλευρα.

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟΝ

Δραττόμενοι τῆς ἰσχυρίας ταύτης ὑπεθυμίζομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας ὅτι καὶ ἡ ΑΕΕΧΠ καὶ Λιπασμάτων ὑποχρεῖται, ἀπὸ τὴν σύμβασιν τῆς 3ης Μαΐου 1926 νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς γεωργοκτηματίας λιπάσματα ἐπὶ πιστώσει.

Κυριότατον εἶναι ὅτι ἡ ἔκτασις τῶν ὑπὸ τῆς ΕΧΛ παρεχομένων πιστώσεων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ποσὸν τῶν εἰς ταύτην γινόμενων καταθέσεων.

Τὸ σχετικὸν ὅσον ἄρθρον τῆς Συμβάσεως, ἐπὶ λέξει ἔχει ὡς ἑξῆς.

* Ἄρθρον 5ον.

Τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένας καταθέσεις ὑποχρεῖται ἡ συμβαλλομένη Ἑταιρία νὰ διαθέτῃ ἐπὶ ἴσῳ μέσῳ τῇ εἰς παροχὴν λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει καὶ προθεσμίᾳ καὶ μέχρι τῆς συγκομιδῆς τῶν σχετικῶν γεωργικῶν προϊόντων. Τὰ ὑπὸ τῆς συμβαλλομένης Ἑταιρίας χορηγούμενα δάνεια ὡς ἀντίτιμον λιπασμάτων πρὸς τοὺς γεωργοκτηματίας καὶ συνεταιρισμοὺς ἐν γένει, εἶναι δυνάμει τῆς παρούσης Συμβάσεως προνομιοῦχα, παρεχομένων εἰς τὴν συμβαλλομένην Ἑταιρίαν ἀπάντων τῶν προνομίων καὶ δικαιωμάτων τοῦ Νόμου 2184 «περὶ γεωργικοῦ ἐνεχυρογράφου», τῆς Ἑταιρίας δικαιοῦμένης νὰ ζητῇ κατὰ τὴν κρίσιν τῆς καὶ περαιτέρω ἐμπραγμάτους ἀσφαλείας. Ἡ ἀνάλογος πρὸς τὰς καταθέσεις διάθεσις λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει, γίνεται κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἑταιρίας ἐξ ὑπαμοιβῆς εἰς τὰς καλλιεργητικὰς περιφέρειας ὡς καὶ τὰ εἶδη καλλιέργειας.

Ἡ Ἑλλ. Ἑταιρία Λιπασμάτων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος αἰδέσθαι ἐπὶ πιστώσει λιπάσματα ἀξίας πολλῶν ἑκατομμυρίων.

Τὸ ποσὸν τῶν οὕτω χορηγηθεισῶν πιστώσεων ἦτο πολλὰ πλάσιον τῶν παρ' αὐτῇ γενομένων καταθέσεων τὸ τοιοῦτον ἦτο ἀπαραίτητος ἀναγκασμὸς διότι οἱ γεωργοκτηματίας, ἐνεκα

τῶν μετρίων ἐσοδείων καὶ τῆς στενότητος τοῦ χρήματος εἶχον ἀνάγκην περισσοτέρων πιστώσεων.

Τὴν θυσίαν ταύτην προθύμως ἔκαμεν ἡ ΕΧΛ. Καὶ ἐφέτος αἱ αἰτήσεις χορηγήσεων λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει εἶναι πολὺ σπουδαῖαι.

Καλὸν εἶναι ὅλοι οἱ φίλοι τῆς Γεωργικῆς προόδου τοῦ τόπου μας τὰς μικρὰς ἢ μεγάλας, προσωρινὰς ἢ παγίας οικονομίας τῶν νὰ καταθέτωσι παρὰ τῇ ΑΕΕΧΠ διότι τοιοῦτοτρόπως προσφέρουσι σπουδαίαν ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς Γεωργοκτηματίας μετὰ τὸ ἀζημιωτῆν των, ἀφοῦ θὰ λαμβάνωσι τόκον ἱκανοποιητικόν· ἀλλὰ καὶ ἐμμέσως ἔχουν νὰ ὠφεληθῶν διότι καὶ ὁ πρὸς τῆς γεωργίας αὐξάνει τὴν περιουσίαν τοῦ κάθε Ἑλλήνος, ὅσον καὶ ἂν ὑποτεθῇ οὗτος ξένος πρὸς τὰ γεωργικὰ πράγματα.

Πρόσδος τῆς Γεωργίας θὰ πῇ Αὐξήσις τοῦ Ἑθνικοῦ πλούτου ἐπομένως τῆς περικοπῆς τοῦ κάθε Ἑλλήνου.

Α.Θ.Μ.

Η ΟΡΝΙΘΟΚΟΜΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Τὸ πρόβλημα τῆς ἐπαρκείας τῶν αὐγῶν καὶ κοτερικῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἰδίως εἰς τὰ μεγάλα κέντρα, ὑπῆρξε πάντοτε ἄξιον ῥοσοχῆς καὶ πρὸ τοῦ πολέμου, ὅποτε εἰσῆλθον τὰ 4)10 τῶν κατανάλισκων ἔξωθεν· καὶ μετὰ τὸν πόλεμον καὶ δὴ μετὰ τὸ 1922, ὅποτε ἀφ' ἑνὸς λόγῳ τῆς αἰφνιδίως πυκνώσεως τοῦ πληθυσμοῦ κατὰ τὸ πλεῖστον καταναλωτοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου λόγῳ τῆς ἐνσχυφάσεως ἐπιδημίας τῆς χολέρας, ἦντις εἰς πολλὰς περιφέρειας ἐπέφερε τελεῖαν καταστροφὴν. Λόγῳ τῶν συνθηκῶν ὅφ' ἃς εὐρίσκονται αἱ ὀρνίθες, ἡ εἰσαγωγὴ ἠδῆ ἤρθε μέχρι τοῦ 6)10 — 7)10 τῶν καταναλισκόμενων.

Ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ λήψις μέτρων τῶν τοιαύτων τῆς ὀρνιθοκομίας ἐν Ἑλλάδι διδάσκει ἡ ἱστορία διαφόρων ὀρνιθοκομειῶν ὑπὸ

μερικῶν ἐπιχειρηματιῶν, γύρω τῶν Ἀθηνῶν πρὸ πάντων, εἰς τὰ ὅποια ὡς ἐπιχειρήσεις, ἀπέβησαν ἐπιζήμια, δεικνύοντα οὕτω, ὅτι ἂν εἰς τὰς ἀπεράντους ἐκτάσεις τῆς Βορείου Ἀμερικῆς καὶ Καλλιφορνίας εἶναι δυνατὴ ἡ ἱδρύσις τοιούτων ὀρνιθοκομειῶν ὑπὸ συνθήκας τόσο διαφόρου τῶν ἐν Ἑλλάδι, ἐνταῦθα, ὡς καὶ εἰς ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας, μόνον διὰ τῶν γεωργῶν θὰ λυθῇ τὸ ζήτημα καὶ θὰ κατορθώσωμεν ὅχι μόνον ἐπάρκειαν νὰ ἔχωμεν ἀλλὰ καὶ ἐξαγωγὴν, ὡς ἡ Βουλγαρία καὶ ἡ Σερβία. Ὅτι θὰ ἔχομεν ἐξαγωγὴν δὲν ποτε νὰ φανῇ παράδοξον, ἐὰν υπολογίσωμεν ὅτι ἔχομεν μεταξὺ ἐντοπίων καὶ προσφύγων γεωργῶν 600,000 περίπου οἰκογενεῖας αἵτινες ὀφείλουσι νὰ ἦναι καὶ ὀρνιθοκομικαί, ὅπως καὶ εἶναι.

Ἄλλ' ἵνα φθάσωμεν εἰς τὴν ἐπάρκειαν καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν ὑπερεπάρκειαν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ μία ἐργασία, νὰ ληφθοῦν ὁρισμένα νομοθετικὰ μέτρα μετὰ τὸν σκοπὸν νὰ ἀφυπνισθῇ ὁ γεωργὸς διὰ τῆς ὑποδείξεως τῶν κερδῶν ποῦ ἀφίνει νὰ τοῦ διαφεύγουν.

Τὰ μέτρα ταῦτα κατὰ τὴν γνώμην μας εἶναι τὰ ἑξῆς:

1ον) Συνεταιρισμοὶ ὀρνιθοτρόφων καὶ ἐνώσεις αὐτῶν.

2ον) Ὀρνιθοτροφεία Κρατικὰ ἢ ἡμικρατικὰ κατὰ Νομοὺς καὶ 3ον) Εἰδικαὶ πρακτικαὶ Σχολαί.

Α.) Συνεταιρισμοί.

Ἄνευ αὐτῶν ὁ γεωργὸς, μὴ δυνάμενος νὰ ἔλθῃ εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μετὰ τὴν ἀγοράν, θὰ ἦναι ὑποχέριος τοῦ μπακάλι τοῦ χωρίου καὶ τοῦ γυρολόγου αὐγουλά, οἵτινες κλέπτουν τοῦτον διττῶς, καὶ εἰς τὴν ἀξίαν τῶν αὐγῶν ἢ ὀρνίθων, καὶ εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος μετὰ τὸ ὅποιον τὰ ἀνταλλάσσουν, εἰς τρόπον ὥστε θεωροῦν τὸ ἐκ τῆς ὀρνιθοκομίας εἰσόδημα κατὰ τὸ μικρὸν καὶ ἀνάξιον λόγῳ, οὐδεμίαν δεικνύοντες διάθεσιν βελτιώσεως. Βεβαίως ἡ ἱδρύσις καὶ λειτουργία τοιούτων συνεταιρισμῶν δὲν εἶναι τι εὐκόλουν, δι' ὃ παρίσταται ἀνάγκη νὰ ἔχωσι μεγαλύτεραν τῶν ἄλλων συνεταιρισμῶν περιφέρειαν ἵνα ἀντεπεξέρχωνται εἰς τὰ ἐξόδα διοικήσεως. Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι καὶ ἀπὸ τὰ ἀναιμώρθητα, μετὰ ὀλίγην δὲ ὑπομονὴν καὶ ἐπιμονὴν θὰ καταστή διανατὴ ἡ σύμπηξις τοιούτων Συν)σμῶν ἀπὸ 2-3 χωριᾶ γειτονικά, οἵτινες θὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ὁμάδας ἐπαρχιακὰς καὶ αὐταὶ εἰς ἐνώσεις Νομαρχιακὰς. Διὰ τῶν Συν)σμῶν ὅχι μόνον ὁ γεωργὸς θὰ πωλῇ εἰς τιμὰς πολὺ καλυτέρας τὴν παραγωγὴν του, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγορὰ τῶν πόλεων θὰ βρῇ εὐθιγέτερα καὶ πολὺ φρεσκέτερα τὰ εἶδη ταῦτα.

Β.) Ὀρνιθοτροφεία Κρατικὰ.

Ταῦτα δύνανται νὰ ἦνε:

α) Ὀρνιθοτροφεία ἰδιωτικά, ἔχοντα ἐπιχορήγησιν τοῦ Κράτους ἢ τῶν Συν)σμῶν, ἢ ἄλλου τινὸς νομικοῦ προσώπου σχετικοῦ πρὸς τὴν ὀρνιθοκομίαν μετὰ ὁρισμένας ὑποχρεώσεις παραγωγῆς καὶ ἐπιλογῆς διαφόρων εἰδῶν ὀρνίθων ἐντοπίων καὶ ξένων καὶ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν καὶ ἐλεγχον τοῦ Κράτους, ὡς πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων των.

β) Ὀρνιθολογικὸι Σταθμοὶ τελείως Κρατικοὶ μετὰ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω σκοποὺς.

Τόσον τὰ Κρατικὰ, ὅσον καὶ τὰ ἰδιωτικά ὑπὸ ἐπιχορήγησιν, πρότυπα ὀρνιθοκομεία δέον νὰ ἐπαρκῶσι διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς περιφέρειας τῶν εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἔκτασις τῶν ἐργασιῶν ἔκαστου καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν παραγομένων ἐτησίως ὀρνιθόκοιμων ἀναπαραγωγῆς δέον νὰ ἦναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐξάπλωσιν παρούσαν καὶ μελλοντικὴν τῆς ὀρνιθοκομίας εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ.

Τὸ πρῶτον πρόβλημα, οὗτος τὴν λύσιν δέον νὰ ἐπιδιώξωσι ταῦτα εἶναι ἡ παραγωγὴ αὐγῶν καὶ ἰδίως κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας (8)βρίον-Φεβρουάριον) καὶ ἐπομένως ἡ ἐργασία τῶν θὰ ἔχῃ αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν.

Διὰ τῆς λύσεως δμως τοῦ ἐνὸς προβλήματος λύεται σχεδὸν αὐτομάτως, ἐν μέρει τοῦλάχιστον, καὶ τὸ ζήτημα τοῦ κράτους, ἐφ' ὅσον κάθε ὀρνιθοκόμος διὰ τὴν ἀπόκτησιν δέκα καλῶν ὡστόκων ὀρνίθων θὰ παράξῃ τοῦλάχιστον τριάντα ὀρνίθια. Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τῆς ἐπαρκείας τοῦ κρέατος δέον νὰ ἐπιδιωχθῇ μετὰ τῆς φραγκόκοτες, γάλους, χήνες, πάπες αἱ ὅποιαι καὶ ταχύτερον ἀναπτύσσονται καὶ ἀφθονώτερον δίδουσι κρέας.

Πάντως τὰ ὑπὸ συζήτησιν ὀρνιθοτροφεία δέον νὰ μὴ προμηθεύουσι εἰς τοὺς γεωργοὺς παρὰ ἐν ἡ τὸ πολὺ δύο εἶδη ὀρνίθων, τὰ μάλλον προσαρμοσμένα εἰς τὰς οἰκονομίας καὶ κλιματολογικὰς συνθήκας τῆς περιφέρειας των. Τοιοῦτοτρόπως ὀλίγον κατ' ὀλίγον αἱ διάφοροι περιφέρειαι θὰ ἀποκτήσωσι ὁμοιογένειαν παραγωγῆς τόσο ποσοτικῆς ὅσον καὶ ποιοτικῆς.

Πῶς δμως θὰ γίνωσι κοινὸν κτήμα αἱ ἐκλεκταὶ αὐταὶ ποικιλίαι, δεδομένου ὅτι ἡ ἀνάπτυξις ὑποκειμένων ἐκλεκτῶν ἐπιβάλλει τόσα ἐξόδα ὥστε ἡ τιμὴ των νὰ ᾖ πολὺ μεγάλη; Ἐὰν ἀναμείνωμεν εἰς τὴν τοιαύτην ὑψηλὴν τιμὴν ἀγορᾶν τῶν παρὰ τῶν γεωργῶν, ἀσφαλῶς θὰ ματαιοπονήσωμεν. Ὡστε κατ' ἀνάγκην ἡ πρέπει νὰ τὰ δώσῃ ὁ σταθμὸς δωρεάν, ἢ ἐναντι μικρᾶς τιμῆς. Τὸ πρῶτον δέον ν' ἀποκλεισθῇ, διότι ἀφ' ἑνὸς θὰ γεννηθῇ ἀπειροῦς δυσαρρεσκείας, καθ' ὅτι ὅλοι θὰ θέλουν νὰ πάρουν, ἐνῷ δὲν θὰ ὑπάρχῃ παρὰ ποσότης δι' ὀλίγους. Ἀφ' ἑτέρου διότι ὁ γεωργὸς δὲν θὰ ἐκτιμῇ ἐπαξίως τὸ δῶρον καὶ μετὰ τὴν ἰδέαν εἰς εἶναι τζάμπα, ἴσως ἢ βελτίωσις καταλήξῃ εἰς τὸ οἰκογενειακὸν καζάνι. Ἀποκλεισμένων οὕτω τῶν δύο ἄλλων τρόπων διὰ δόσεως δὲν ἀπομένει παρὰ ἡ πώλησις εἰς τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς καὶ εἰς ἐκείνους μόνον, οἵτινες πικροσάξωσι ποιάντινα ἐπίδοσιν καὶ ἔχουσιν ἀριθμὸν ὁρισμένων ὀρνίθων, προκειμένου περὶ ἀλέκτορος τῆς ἀναλόγου ποικιλίας καὶ συγχρόνως παρουσιάξωσι καὶ ὀρνίθια σύμφωνον πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἐπιστήμης.

Ἐπὶ τοῦ τελευταίου ἰδίου δέον νὰ ἐπιστηθῇ ἰδιαιτέρα μέριμνα καὶ προσοχή, διότι ἄνευ καταλλήλου ὀρνιθῶνος βελτίωσις τῆς ὀρνιθοκομίας δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Ἡ σπουδαιότης τῶν Κρατικῶν καὶ ἡμικρατικῶν ὀρνιθοκομειῶν δὲν ἐγκτεῖται μόνον εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς διὰ τῆς εἰσαγωγῆς ξένων εἰδῶν, ἢ τῆς ἐπιλογῆς τῶν ἐντοπίων. Κυρίως θὰ συντείνωσιν ὁμοῦ μετὰ τὰς πρακτικὰς εἰδικὰς Σχολὰς εἰς μόρφωσιν καλῶν ὀρνιθοκόμων, διὰ τῆς ἐκλαϊκείσεως, διὰ τοῦ παραδείγματος ὅλων τῶν ἀναγκαζουσῶν γνώσεων.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ γεωργὸς πιστεύει μόνον εἰς ὅ, τι βλέπει. Θὰ ἦτο πολὺ ἀφελὲς καὶ θὰ ἀπεδείκνυε τελεῖαν ἄγνοιαν τῆς ψυχολογίας τῶν χωρικῶν ἐὰν ἐπιστεύαμεν ὅτι διὰ τῶν φυλλαδίων καὶ εἰκόνων ἀκόμη, θὰ διαδοθῇ ἡ χρῆσις οἰωνοῦ ποτε φαρμάκων καὶ προφυλακτικῶν μέτρων.

Ἐκ τῶν 100 γεωργῶν αἱ 60 δὲν γνωρίζουσιν ἀνάγνωσιν, ἐκ τῶν λοιπῶν 40 οἱ 30 βαρύνονται νὰ διαβάσωσι, ἐκ τῶν υπολοίπων 10, οἱ 8 θὰ διαβάσωσι, ἀλλ' ἡ δὲν θὰ καταλάβουν τίποτε, ἢ θὰ καταλάβουν ἄλλα ἀντ' ἄλλων καὶ τέλος μόνον οἱ δύο θὰ ἐννοήσωσι τί ἀκριβῶς λέγει τὸ χαρτί, ἀλλ' εἶναι ζήτημα ἂν ὁ ἕνας θὰ τὸ ἐφαρμόσῃ, αὐτὴ ἀτυχῶς εἶναι ἡ πραγματικότης, τὴν ὅποιαν πρέπει ν' ἀντιμετωπίζωμεν μετὰ ἐργᾶ καὶ ὅχι ἰδεολογίας.

Γ.) Εἰδικαὶ πρακτικαὶ σχολαί.

Εἶναι ἐκτὸς πάσης συζήτησεως ὅτι ἡ ὀρνιθοκομία, ὡς καὶ πάντα ἄλλη οἰκίακή βιομηχανία, εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἔργον τῶν γυναικῶν. Τὴν στήμην ποῦ εἰς ὅλα τὰ Κράτη ἀνεγνωρίσθη ὅτι ἡ εὐτυχία καὶ ἡ εὐμάρεια τοῦ γεωργοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀριστείας μορφώσεως τῆς ἀγρότιδος, ὅχι μετὰ δαντέλας καὶ φουσκωτὰ κεντήματα, ἀλλ' εἰς τὰς καθαρὰς γεωργικῆς φύσεως οἰκιακὰς ἀσχολίας (τυροκομία, γαλακτοκομία, καλαθοπλεκτική, σιροτροφία, ὀρνιθοτροφία, μελισσοκομία, ὀρνιθοκομία κτλ.), εἰς τρόπον ὥστε ὅχι μόνον ν' ἀπαλλάσσῃ τὸν ἄνδρα, τόσο ἀπασχολημένον μετὰ τὰς ἐργασίας τῶν ἀγρῶν, καὶ κουρασμένον, ἀλλὰ καὶ νὰ συμβάλῃ κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν οἰκίακὴν οἰκονομίαν. Τὴν στιγμήν καθ' ἣν ἱδρύεται εἰς ὅλα τὰ Κράτη, μὴδὲ τῆς Τουρκίας καὶ τῶν γειτόνων μας Βαλκανικῶν ἐξαίρουμένων, μέγας ἀριθμὸς σχολῶν περιουσιῶν ἢ μονίμων, μετὰ σκοπὸν τὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς ἀγρότιδος καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀρχῶν τῆς οἰκονομίας, τῆς διαίτης, τῆς καθαριότητος μέχρι καὶ τοῦ σιδηρώματος, ἡ ἰδική μας ἀγρότις ἀφῆθη εἰς τὴν πλεονεχυσίαν ἀμάθειας, θεωροῦσα τὸ σαποῦν ὡς εἶδος πολυτελείας, φοβουμένη νὰ πλύνῃ τὸ παιδί της τὸν χειμῶνα μήπως τῆς κρύωσῃ, ἀγνοοῦσα πῶς νὰ ἐξοικονομήσῃ ἀπὸ τὸ φαγητὸν τῆς λίγο λίπος ἢ λάδι, γιὰτὶ μὴ γνωρίζουσα τὸ «μέτρον ἄριστον» ἢ τὸ ρίχνει ὅλο ὅσον ἔχει ἢ μὴ ἔχουσα δὲν ρίχνει καθόλου. Διὰ τὴν αὐτὴν λόγον καὶ τῆς κόπης τῆς ἢ τῆς ταῖζει πολὺ, ὅταν ἔχει τὸ σιτάρι καὶ τὸ κριθᾶρι γεμάτο τὸ ἀμπάρι, ἢ τῆς ἀφίνει τελείως νησιτικὸς ὅταν τε-

λειώση, ενώ πετὰ εἰς τὰ σκουπίδια ἕνα σωρὸν πράγματα, ποὺ ἂν ἐγγώριζε τὴν ἀξίαν τους, ἀσφαλῶς θὰ τῆς ἐστείλιζε πολὺ λίγην ἢ διατροφή τῶν κότερικῶν τῆς. Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐδρυσθῶσι πρακτικαὶ σχολαὶ περιοδεύουσαι, αἱ ὁποῖαι νὰ διδάξωσιν εἰς τὰς χωρικὰς, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρξῃ κοτέτσι ἰδιαίτερον μακρὰν ἀπὸ τὸ σπῆτι, ἢ τοῦλάχιστον ἔξω ἀπ' αὐτό, καὶ ἔχει στὸ ὑπόγειο, ἢ σὲ σταύλο, μὲ ὠρισμένους δαστάσεις καὶ τοιχώματα ὅτι πρέπει νὰ καθαρίζεται τὸ κοτέτσι τοῦλάχιστον δύο φορές τὴν ἑβδομάδα, ὅτι ἡ τάδε καὶ τ δε ἀνάμιξις τῶν τροφῶν θὰ ἐπιφέρει αὐξήσιν τῶν αὐγῶν, καὶ ἰδίως τὸν χειμῶνα, ὅτι, ὅταν παραιτηθῇ μὴ ἀσθένει, δὲν χρειάζονται ἀγασμοὶ καὶ μαγικά, ἀλλ' ἀπολύμανοι, καθαρῶς καὶ ἀντισηπία, κ.τ.λ. Ἄν δὲν γίνοντο αὐτά, ἡ ἑλλάς θὰ καταβάλλῃ ἑσπεῖ φόρον ὑποτέλειας καὶ ἡλιθότητος εἰς τοὺς πολλοὺς ἐξυπνοὺς γείτονάς τῆς.

Ἰσως εὐρεθῶμεν πρὸ παρατηρήσεως, ὅτι τὰ οικονομικά τοῦ ἱσότητος κ.τ.λ. Ἀκουσίως ἐνθυμούμεθα τὸν μῦθον τῆς γάτας ποὺ ἔλυε τὸ ἀρνάρι.

Ὅλες ἡ οικονομίαι στὸν τόπον μας ξυπνοὺν ἐπάνω στὴ γεωργικὴ πρόδο.

Καὶ ἐνθ' ὅρῳ μας ὁλος ὁ κόσμος, ποὺ θέλει πραγματικὰ νὰ ζῇ, κἀβει ἀπὸ παντοῦ γιὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν παραγωγὴν, ἐξ ἧς καὶ μόνῃς προσδοκᾷ τὴν οικονομικὴν του ἀνόρθωσιν, ἡμεῖς ἐλπιόμαστε πλόντες τὸ αἶμα τῆς γλώσσας μας ποὺ τρέβεται ἐπὶ τὸν ἀρνάρι τῶν οικονομῶν. Ἄς εὐχηθῶμεν νὰ αἰσθανθῶμεν τοὺς πόνους ἐφ' ἔσον ἔχομεν ἀκόμη γλώσσαν.

Ἀλ. Παρασκευόπουλος
Γεωπόνος

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΦΥΤΩΝ

ΤΑ ΕΝΤΟΜΟΦΑΓΑ ΠΤΗΝΑ

Ὅλοι οἱ γεωργοκτηματῖαι καὶ ἰδίως οἱ καλλιεργούντες ἐνδρα (ἐλαίαι, ἀμπέλον, ὀπωροφόρα κτλ. κτλ.) ἀλλίστα γὰρ ρίζουν πόσας καὶ πόσας ζημίας ὑφίστανται κάθε χρόνο ἀπὸ διάφορα ἔντομα.

Ὅλοι οἱ κτηματῖαι, μετ' εὐλόγου ἐπιμονῆς καὶ μετ' πραγματικῆς θυσίας ἐπιζητοῦν νὰ ἀπαλλαγῶν ἀπὸ αὐτὰς τὰς ζημίας ποὺ τοὺς ἐπιφέρουν τὰ ἔντομα· παραμελοῦν όμως ἕνα μέσον εὐκόλου ἐφαρμογῆς καὶ ἀποτελεσματικὸν διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν μικρῶν μὲν, ἀλλὰ τρομερῶν ἐχθρῶν των, τῶν ἐντόμων.

Τὸ μέσον τοῦτο εἶναι: Ἡ προστασία τῶν ἐντομοφάγων πτηνῶν.

Πολὺ ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς καλλιεργητὰς δένδρων γνωρίζουν ὅτι τὰ ἐντομοφάγα πτηνὰ εἶναι ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους φίλους των καὶ ὅτι προσφέρουν εἰς τὴν γεωργίαν ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας, ἀ-τὶ ἐλάχιστου τιμήματος (πληγώνουν μερικὸς καρπούς, τρώγουν ὀλίγους καρπούς).

Ἡ ἀποτελεσματικὴ προστασία τῶν μικρῶν ἐντομοφάγων πτηνῶν θὰ προελάβανε ζημίας πολλῶν—ἰσως πάρα πολλῶν—ἐκατομμυρίων δραχμῶν, διὰ τοῦτο καθήκον παντὸς Ἑλλήνος εἶναι νὰ προστατεύῃ τὰ μικρὰ πουλιὰ.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἤρχισε καλῶς νὰ κατανοεῖται ἐν Κρήτῃ ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν κάτωθι ἀναζητήσεων (ἀ'.) τῆς ἐγκυκλίου τοῦ κ. Θ. Κουφάκη ἀντιπροσώπου τῆς Ε.Χ.Α. καὶ β') τῆς ἐγκυκλίου τοῦ κυρίου Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημ. Σχολείων τῆς περιφέρειας Ἡρακλείου.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΣΑΤΕ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΠΤΗΝΑ

Οὐδ' εἰς ἀγνοεῖ ἐν Κρήτῃ σχεδὸν ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι, μέσος ὡς ἀντιληφθῶν μικρὰ πουλιὰ πλησίον των, ἢ πρὸ

τῆ σκέψης των εἶναι πῶς θὰ τὰ φονεύσουν, πολλὰς φορές μόνον ἀπὸ εὐχαρίστησιν νὰ καταστρέψουν μίαν ζωὴν.

Τὸ ἔθιμον συμβαίνει καὶ μετὰ τὰς φωλεὰς τῶν πουλιῶν. Σμήνη μικρῶν παιδιῶν εἰς τὰ χωριά ἐπιδίδονται ἐπὶ ἡμέρας ὁλοκλήρους εἰς τὴν συλλογὴν φωλεῶν, ἐξολοθεύοντα οὕτω γενεὰς ὁλοκλήρους.

Θὰ ἔλεγε τις ὅτι ἔχει κηρυχθεῖ ἀμειλικτος πόλεμος ἐλῶν τῶν κατείκων τῆς Κρήτης, ἐναντίον τῶν μικρῶν πουλιῶν, ὡς ἐὰν ταῦτα νὰ ἦσαν ἐπικίνδυνα εἰς τὴν ζωὴν μας, εἰς τὴν ὑγείαν μας, κ.λ.

Ἀλλὰ τὰ μικρὰ αὐτὰ πουλιὰ εἶναι σωτήρια διὰ τὴν γεωργίαν, διότι τρέφονται καὶ καταστρέφουν σμήνη ὁλοκλήρου μυρίων εἰδῶν ἐντόμων καὶ σκωλήκων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπιβλαβὴ εἰς τὴν γεωργίαν καὶ δημιουργοὺν ἀπείρους ζημίας εἰς τὸν γεωργόν.

Εἰς ἄλλα πολιτισμένα μέρη ἔχει μόνον οὐδεὶς σκέπτεται νὰ δολάψῃ καθ' οἷονδήποτε τρόπον τὰ μικρὰ αὐτὰ πτηνὰ, ἀλλὰ καὶ φροντίζουν νὰ προστατεύουν ταῦτα ἀπὸ διαφόρων κινδύνων, καὶ δημιουργοὺν κατάλληλα μέρη ὅπου τὰ πτηνὰ καταφεύγουν τὸν χειμῶνα ἐν ὥρῃς καταγίδων, ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποιον θὰ φανῇ ἀπίστευτον δι' ἡμᾶς τοὺς Κρήτας εἶναι ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν πολιτισμένων αὐτῶν χωρῶν ὑποχρεοῦνται νὰ ρίπτουν ἔξω εἰς τὰς αὐλάς των ἢ ἐξώστας των κατὰ τὸν χειμῶνα τὰ ψυχρὰ τῶν τραπεζῶν των, ἵνα βοηθοῦν τὰ μικρὰ πουλιὰ εἰς τὴν ἐξέρεσιν τροφῆς κατὰ τὸν χειμῶνα.

Πάντες ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προστατεύωμεν τὰ μικρὰ πτηνὰ, τὰ ὁποῖα ἐκτὸς τῶν μεγάλων ὑπηρεσιῶν των εἰς τὴν γεωργίαν, μᾶς δίδουν θέας ἀπολαύσεις μετὰ τὰ ὠραία τραγούδια των, μετὰ τὰς ἐλαφρὰς κινήσεις των.

Ἐκαστος, ἢ πκτήρ εἶναι, ἢ ἱερεὺς, ἢ διδασκαλός, ἢ ὁπωσδήποτε δυνάμενος νὰ ἀκουσθῇ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καθήκον ἱερὸν ἔχει νὰ ἀναπτύξῃ εἰς τὰς ἐκκλησίας, εἰς τὰ Σχολεῖα, εἰς τὰ καφενεῖα καὶ παντοῦ ὅπου εὐρίσκειται, ὅτι εἶναι λίαν ἐπιζήμιον διὰ τὴν γεωργίαν, καὶ ὅτι εἶναι ἐπὶ τέλους βίββρον καὶ ἀπάνθρωπον νὰ δολάπτωμεν τὰ μικρὰ αὐτὰ πουλιὰ, καὶ ὅτι ἀπ' ἐναντίας πρέπει νὰ τὰ προστατεύωμεν καθ' οἷονδήποτε τρόπον δυνάμεθα, καὶ νὰ ὑποβοηθῶμεν τὴν πολλαπλασιασμὸν των.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΥΦΑΚΗΣ

Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλ. Ἐταιρίας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 2 Μαΐου 1927.

Ο ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ἀριθ.

Πρὸς

τοὺς κ.κ. Λειτουργοὺς τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως
τῆς περιφέρειας Ἡρακλείου.

Πάντες βεβαίως γνωρίζετε ὅτι οἱ μεγαλύτεροι φίλοι τοῦ γεωργοῦ εἶναι τὰ πτηνὰ, ἕκαστον τῶν ὁποίων καταστρέφει πολλὰς χιλιάδας ἔντομα ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ὑγείαν ἡμῶν (κουνούπια, σκνίπες, κάμπιες, ἀκρίδες κτλ.).

Δυστυχῶς οἱ χωρικοὶ μας μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἄρρενες καὶ θήλειες, μὴδὲ τῶν μαθητῶν ἐξαιρουμένων, δὲν ἔχουσι κατανοήσῃ τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τῶν πτηνῶν εἰς τὴν γεωργίαν καὶ ἔχουσι κηρύξει ἀμειλικτον πόλεμον κατὰ τῶν πτηνῶν καὶ ἰδίως τὴν ἐποχὴν αὐτὴν, καθ' ἣν ἐπιχειροῦσιν ἐκστρατείας εἰς τοὺς ἀγρούς διὰ τὴν ἀνακάλυψιν φωλεῶν καὶ τὸν ἐξαφανισμὸν τῶν μικρῶν πτηνῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρία Χημ. Λιπασμάτων, ἢ παντοῦ-στροφῶς προστατεύουσα καὶ προάγουσα τὴν γεωργίαν τοῦ τόπου μας, διέθεσε 2000 δραχμῶν διὰ τὴν προστασίαν τῶν πουλιῶν τῆς περιφέρειας Ἡρακλείου. Εἰς 8 αὐτὰ 96 σχολεῖα τῆς περιφέρειας θὰ βραβεύῃ εἰς μαθητῆς μετὰ 20—25 δραχμὰς, ὅστις θὰ προστατεύσῃ περισσότερον τὰς φωλεὰς τῶν πτηνῶν καὶ θὰ ἀναδείχῃ εὐεργέτης αὐτῶν. Τὸ χρη

ματικὸν τοῦτο βραβεῖον μετὰ διπλώματος ἐπαίνου θὰ ἀπονεμηθῶσι πανηγυρικῶς κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων Οἱ κ. Δευθύνται παρακαλοῦνται νὰ ἀναφέρουν μέχρι τῆς 5 Ἰουλίου τὸ ὄνομα τῶν πτηνῶν τοῦ μεγαλύτερου προστατεύοντος πτηνῶν ἐκ τοῦ σχολείου των καὶ ὠρισμένας περιπτώσεις καὶ γεγονότα, ἐξ ὧν θὰ καταφαίνεται ἡ προστασία τῶν πτηνῶν ἐκ μέρους τοῦ βραβευθησομένου μαθητοῦ.

Ἐρμηνεύσατε τὴν παρούσαν εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ τὸν σάτε ὅτι:

Αὐτὸς ποὺ βλέπει τὸ πουλὶ ἢ βλέπει εἰς τὴν φωλιά του
βλέπει τὰ περιβόλια του, βλέπει καὶ τὴν ὑγεία του.

Ὁ Ἐπιθεωρητὴς
δυσανάγνωστος

Τὸ ζήτημα τῆς προστασίας τῶν ἐντομοφάγων πτηνῶν εἶναι πολὺ σπουδαῖον καὶ διὰ τοῦτο ὅλοι οἱ ἀληθεῖς φίλοι τῆς πρόδο τῆς γεωργίας τοῦ τόπου μας χρεωστοῦν, τὸ κατὰ δύναμιν νὰ προπαγανδίσουν τὴν προστασίαν τῶν μικρῶν τούτων ἀφιλοκερδῶν φίλων μας.

Τὸ καθήκον τοῦτο ἐπιτακτικώτατα ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς κ. κ. Δημοδιδασκάλους καὶ τοὺς ἱερεῖς. Αἱ καθημερινὴ ἐφημερίδες διὰ καταλλήλων δημοσιευμάτων, π. χ. χρονογράφων, ποιημάτων, διηγημάτων, κτλ. θυμητικῶς ἠδύναντο νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀγάπης τοῦ Ἑλλήνος πρὸς τὰ μικρὰ ἐντομοφάγα πτηνὰ.

Αἱ ἐφημερίδες τῆς Κρήτης, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐγκυκλίου τοῦ κυρίου Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημ. Σχολείων ἐνησχολήθησαν ὀλίγον μετὰ τὸ ζήτημα τοῦ εὐχῆς ἔργον εἶναι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν τοιαύτην προπαγάνδαν.

Ὁ «Ἀγροτικὸς Ταχυδρόμος» εἰς τὸ φύλλον Ἰανουαρίου 1927 σελ. 189 ἀνασκοπῶν τοὺς φυσικοὺς ἐχθρούς τῆς «Μύγας» τῶν Ἑσπεριδοειδῶν ἔγραψεν ἐπίσης διὰ τὴν προστασίαν τῶν μικρῶν φίλων τοῦ γεωργοῦ, τῶν πουλιῶν. Θὰ ἐπανέλθωμεν δὲ προσεχῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διότι ἀποδίδωμεν μεγίστην σημασίαν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο.

Α. Θ. Μ.

Β. Ο ΠΡΑΣΑΓΚΟΥΡΑΣ

Ὁ πρᾶσαγκούρας εἶναι ἔντομον τὸ ὅποιον ἐπιφέρει πολλὰς ζημίας εἰς τοὺς κηπουροὺς καὶ καλλιεργητὰς τῆς κατάρτας.

Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορίσωμεν τὸ πῶς τῶν ζημιῶν δι' ἑλλειψιν σχετικῶν στατιστικῶν, ἀλλὰ βεβαίως αὐτὰ ἀνέρχονται εἰς πολλὰ ἑκατομμύρια. Τελευταίως κάποιος πιτατοκαλλιεργητὴς ἀπὸ τὸν δῆμον Τεγέας (Τριπόλεως) μᾶς ἔγραψεν ὅτι ἐπὶ 7000 ὀκάδων κατάρτας τῆς παραγωγῆς του τὰς 3000 δὲ ἐχρησιμοποίησε διὰ τροφὴν χοίρων διότι ἔνεκα τῶν δαγμάτων τοῦ πρᾶσαγκούρα δὲν ἐπωλοῦντο εἰς τὴν ἀγορὰν παρὰ εἰς πολὺ ἐξευτελισμένην τιμὴν.

Ἀπὸ τὴν μεμονωμένην αὐτὴν περίστασιν δύναται τις νὰ κρίνῃ πόσον μεγάλα εἶναι αἱ ζημιαί ποὺ κἀμνεῖ ὁ πρᾶσαγκούρας.

Διὰ τὸ ἔντομον τοῦτο πολλὰκις ἐνησχολήθη ὁ «Ἀγρ. Ταχυδρόμος». Πρὸ ἔτους σχεδὸν ὁ κ. Θ. Λυκαρδόπουλος ἐδημοσίευσε λεπτομερῆ μελέτην τῆς καταστροφῆς τοῦ πρᾶσαγκούρα, (Βλ. Ἀγροτικὸς Ταχυδρόμος ἀριθ. 171 τεύχος Ἰουλίου 1926 σελ. 92).

Οἱ Ἕλληνες καλλιεργηταὶ φαίνεται ὅτι πολλοχοῦ μεταχειρίζονται τὸ κοινὸν παρ' ἡμῖν καὶ γνωστότατον φλόμον.

Περὶ τῆς χρήσεως τοῦ φλόμου διὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ

πρᾶσαγκούρα μᾶς ἔγραψεν ἄλλοτε ὁ κ. Γ. Δ. Τσιριγοτάκης πρόεδρος Γ. Π. Συνομοῦ Ἀγ. Νικολάου Βοιῶν. (Βλ. Ἀγρ. Ταχ.) ἀριθ. 160 τεύχος Αὐγούστου 1925).

Ἀργότερα ὁ κ. Χ. Καπράνος μᾶς ἔγραψε περίπου τὰ ἴδια τὰ ὁποῖα ἔγραψε καὶ ὁ κ. Τσιριγοτάκης. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ κ. Λυκαρδόπουλος συνέστησεν εἰς τοὺς κηπουροὺς νὰ δοκιμάσωσι τὸν φλόμον κατὰ τοῦ πρᾶσαγκούρα. (Βλ. «Ἀγρ. Ταχ.» ἀριθ. 176 τεύχος Ἀπριλίου 1926 σελ. 173 καὶ 181).

Ἡ χρῆσις τοῦ φλόμου κατὰ τοῦ πρᾶσαγκούρα φαίνεται ὅτι εἶναι ἀποτελεσματικὴ.

Περὶ τοῦτου ὁ γεωπόνος κύριος Βρ. Ζάβρας, ἀνώτερος ὑπάλληλος Ε.Α.Π. μᾶς γράφει ἐξ Ἑδέσεως τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

Ἑδεσσα 14 Ἀπριλίου 1927.

Σὰς παρακαλῶ νὰ δημοσιεύητε εἰς τὸν «Ἀγρ. Ταχ.» τὸν κάτωθι τρόπον, μετὰ τὸν ὅποιον εἰς τὴν Ἀλευρῶν (χωρίον Λακεδαιμόνων τοῦ τέως Δήμου Πελλάνης) καταπολεμοῦν τὸ πρᾶσαγκούριον (Grillo talpa Vulgaris).

Οἱ χωρικοὶ ἔστιν πρόκειται νὰ ποτίσωσι τὰ λαχανικά των, τὰ ὁποῖα ἔχει προσβάλλει τὸ πρᾶσαγκούριον, ῥίχνουν μέσα εἰς τὸ νερὸ νεοκομμένες κλάρας ἀπὸ φλόμου (Euphorbe).

Τὸ γαλακτερὸ ὑγρὸ τοῦ φλόμου μαζὶ μετὰ τὸ νερὸ εἰσέρχεται στὴν ἰσχυρὰ καὶ δηλητηριάζει τὸ πρᾶσαγκούριον.

Τὸ φλωμιασμένο νερὸ τὸ στραγγιζοῦν καλὰ στὸ χωράρι διὰ νὰ μὴ χύνεται εἰς τὸ κεντρικὸ χαντάκι τοῦ ποτίσματος καὶ δολάψῃ τὰ ζῶα.

Ἰστέρα ἀπὸ τὸ κῆψιμον τῶν κλάδων τοῦ φλόμου, πλένουν καλὰ τὰ χέρια των διὰ νὰ ἀποφύγουν τίς φαγοῦρες ποὺ προεβελτὸ ὑγρὸ τοῦ φλόμου στὰ χέρια.

Βλέπετε εἶναι ὁ πλέον ἀνέξοδος καὶ ὁ πλέον εὐκόλος τρόπος καταπολεμήσεως.

ΒΡ. ΖΑΒΡΑΣ γεωπόνος

Τὰ ὅσα ἀνωτέρω ἐξέθεσαμεν ἐπιβάλλουσι, κατὰ τὴν γνώμην μας, εἰς ὅλους τοὺς κηπουροὺς ποὺ παθαίνουν ζημίας ἀπὸ τὸν πρᾶσαγκούρα, νὰ δοκιμάσωσι τὸν φλόμον καὶ νὰ μᾶς γράψουν τὰ ἀποτελέσματα ποὺ θὰ ἔχουν.

Ὁ τρόπος αὐτὸς καὶ εὐκόλος καὶ ἀνέξοδος εἶναι.

Α. Θ. Μ.

Σ. Α. Τ.—Ὁ πρᾶσαγκούρας ἔχει πολλὰ ὀνόματα· κατὰ τόπους λέγεται κολοκυθῆς—κολοκυθοκόφτης—χρῆμυδοράγος—ἀγκουρακόφτης—πρᾶσαγκούριον κ.τ.λ.

Ο ΙΕΡΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἰωαννίνων ἀπηύθυνεν εἰς τὸν ὑπ' αὐτὸν κληρὸν τὴν ἀκόλουθον ἐγκύκλιον, τὴν ὁποῖαν εὐχάριστος δημοσιεύομεν, ὅπως λάβωσι γνώσιν ὅλοι οἱ ἱερεῖς:

Καίρως εἶναι ὁ κληρὸς νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν πρόδο τῆς Γεωργίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 266

Αἰδέσσομαι ἱερεῖς, ἐντιμοὶ Ἐκκλ. Ἐπίσκοποι, Πρεσβυτέρους, ἱεροὺς καὶ λοιποὺς πρόκριτοι τῶν Κοινοτήτων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐπαρχίας εὐχόμεθ' ἵνα ἐν Κυρίῳ Πατρὶ καὶ

Θεῷ εὐδοκῇ μετὰ τὴν ἐθνικὴν ἀπελευθέρωσιν ἐπὶ ἡλθε καὶ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Δέχεται καταθέσεις επί προθεσμία με τούς κάτωθι τόκους απηλλαγμένους τελείως παντός φόρου

ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ

Διά τρεις μήνας

8 %

Δι' έξι μήνας

8 1/2 %

Δι' έν έτος και πλέον

9 %

ΕΙΣ ΛΙΡΑΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ή ΔΟΛΛΑΡΙΑ ή ΧΡΥΣΟΝ

7 %

7 1/2 %

8 %

Κατά την μετά του Δημοσίου σύμβασιν, δημοσιευθείσαν εις ό ύπ' αριθ. 80 φύλλον της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως της 5 Μαρτίου 1926, αι παρὰ τη Έταιρία καταθέσεις είνε προνομιοϋχοι ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΗΣ της προσόδου τούτων επί δέκα πέντε έτη, ΠΑΝΤΟΣ ΦΟΡΟΥ δημοσίου, απλου ή συνθέτου ή οιοϋδήποτε άλλου, δημοτικού ή τοπικού ΠΑΡΟΝΤΟΣ ή ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ. Αι καταθέσεις χρησιμοποιούνται έξ όλο κλήρου, δυνάμει της ιδίας συμβάσεως προς παροχήν λιπασμάτων επί πιστώσει εις τούς γεωγούς επί τώ αύτῳ τόκῳ.

ή άγροτική άπελευθέρωσις του τόπου. Πάντες πλέον είναι κύριοι του άγρου των και της περιουσίας των μικράς ή μεγάλης αδιάφορον.

Άλλ' ή ιδιοκτησία αύτη δέν είναι άρκετή νά εξασφαλίση την ευημερίαν και την πρόδον, έάν δέν καλλιεργηθή επιμελώς ίνα αποδώσῃ όσα απαιτούνται όχι απλώς προς τό ζήν, αλλά προς βελτίωσιν των βιοτικών συνθηκών. Όφειλομεν πλέον νά χρησιμοποιήσωμεν όλα τά φώτα της επιστήμης και όλας τās προόδους της Γεωργίας και χάριν της ατομικής μας ωφελείας και χάριν του κοινού καλού προς επαύξησιν του έθνικού πλούτου. Έν εκ των μέσων προς βελτίωσιν της παραγωγής, τό όποιον χρησιμοποιούσι σήμεραν όχι μόνον οι πεπολιτισμένοι λαοί, αλλά και αυτοί οι Φελλάχοι της Αιγύπτου εις ευρείαν κλίμακα είναι τά χημικά λιπάσματα. Δέν υπάρχει σήμεραν γεωργός σεβόμενος τόν έαυτόν του, ό όποιος δέν χρησιμοποιεί χημικόν λίπασμα διά του όποιου παλλαπλασιάζει την παραγωγήν του και ανταμοιβεί πλουσίως τούς κόπους του. Διά τούτο προτεπέμεθα πατρικώς όπως και διά αστάσεων άπ' Έκκλησίας προ-ροπών, κατ' ίδίαν επιδιώξητε την ευρείαν διάδοσιν των χημικών λιπασμάτων με την πεποίθησιν ότι ούτω προσφέρετε την μεγαλειτέραν ευεργεσίαν εις τούς Χριστιανούς και συμπατριώτας σας

Έπί τούτοις δ' εΐητε έν Κυρίῳ ευλογημένοι.

Έν Ίωαννίνοις τη 18η Μαρτίου 1927.

† ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Σ. Α. Τ.—Και οι Πανιερώτατοι Μητροπολίται Βέλλας και Κονίτσης και Δρυϊνουπόλεως και Πωγωνιανής απηύθυναν τās όμοιās περίου έγκυκλούς.

Δέν θά ήτο πρακτικώς χρήσιμν έλοι οι Ίεράρχαι του Κράτους άπό καιρού εις καιρόν νά υπενθυμίζωσιν εις τούς Ίερείς και Ιερομονάχους τά διά την πρόδον της Πατρίδος μας καθήκοντά των;

ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ

Βαρειά μαύρα σύννεφα έχουν σκεπάσει τόν ούρανό και μόλις βρήκαν μιὰ σχισμή λίγες άκτινες νά ξεφύγουν. Έτρεξαν γλήγορα σ' ένα χαμηλό σπιτάκι και τρυπώνοντας μέσ' άπ' τὰ μισανοιγμένα παραθυρόφυλλα σταμάτησαν στο φτωχικό κρεβάτι μιας νέας. Ήρθαν στην ώρα, γιατί στ' άπαλό τους χεί-δεμμα άπάνω από τὰ κλεισμένα βλέφαρά της, ή κόρη πετάχθηκε λιγάκι τ.ομαγμένη. Ντύθηκε γλήγορα κι' άδόροβα και πριν πάρη τό μεγάλο καλάδι της, έσκυψε στο κρεβάτι της μητέρας και πήρε τ' άδυνατισμένο της χέρι. Στο θερμό φίλημα της κόρης της ή γρηά άνοιξε τὰ μάτια και με τή βραχνή φωνή της είπε παρακλητικά:

«Μή ψεύσεις σήμερα Μάρω μου κάνει πολύ κρύο και σύ νυκτέρεψες πειδ πολύ από κάθε άλλη φορά. Στ' άδυνατισμένο κορμί μου περνάει τό κρύο τσουχτερό και φοβάμαι για σένα».

«Μανούλα μου μή με κρατῶς. Σήμερα είνε Σάββατο κι' έχω όλη τή δουλειά μου άπούλητη» είπε αποφασιστικά ή Μάρω και πέρασε με χαμόγελο τό χέρι στο καλάδι της.

Τό ρεύμα που μπήκε, όταν ή πόρτα άνοιξε, έκανε την καρδιά της μάννας νά τρέμῃ για τό δύστυχο κορίτσι της, που μικρό-μικρό άρχισε νά παλαίβῃ με μιὰ ζωή σκληρή, γεμάτη βάσανα και λύπες. Τό καφάλι της βαρύνετο από προσκέφαλο και δάκρυα θερμά κύλισαν στ' άδυνατισμένα της μάγουλα. Μή έχοντας τή δύναμη νά κάνῃ καμμιὰ κίνηση έμεινε στη θέση αυτή και με τή σκέψη παρακολουθούσε τὰ δύο στήριγματά που της μένανε τὰ δύο παιδιά της.

Σέ λίγο ή πόρτα άνοιξε και μιὰ χωριάτισσα με τή ρόκα

της γεμάτη άφράτο μαλλί μπήκε σιγά-σιγά στο φτωχικό δωμάτιο. Ήταν ή κυρά-Στάθαινα που έρχότανε κάθε φορά που έλειπε ή Μάρω για νά της κάνῃ συντροφιά, ή μόνη φίλη που τούς έμενε στη συμφορά τους, ή μόνη που μπορούσε ν' άκούσῃ τόν καύμό τους.

Ή κυρά-Λέγκω ή μητέρα της Μάρως ήταν ή πειδ δυστυχισμένη γυναίκα στο χωριό.

Ήταν γυναίκα ειρηνοδίκου, που την άφησε χήρα με δύο παιδιά. Έρημη στον κόσμο με φτώχεια και χηρεία ή κυρά-Λέγκω τ' άνάθρεψε και από τώσων χρόνων κόπους και λύπες έπесε στο κρεβάτι. Τά είχε μόνη παρηγοριά της κι' από αϊτά περίμενε νά ιδῇ μιὰ μέρα ευτυχίας.

Τό μεγαλύτερο, ό Γιώργος, σπουδαζε τώρα στην Αθήνα με πολλούς κόπους, αλλά ή επιμέλεια και τό πνεύμα του ήταν τόσο μεγάλη, που καθηγείται είχαν αναλάβει τή συντήρησή του.

Ή Μάρω προσπαθούσε κεντώντας νά συντηρήσῃ τό σπίτι. Όταν όμως είχε πολύ δουλειά, μπορούσε νά στέλνῃ κάτι και στον άδελφό της που κοπίαζε στη ξενιτειά για την ευτυχία όλων.

Ή κουβέντα των δύο γυναικών έκανε νά μῇ φανῇ πολύ πώς πέρασε ή χειμωνιάτικη εκείνη μέρα.

Με τό σουρούπιμα φάνηκε κι' ή Μάρω στη πόρτα. Ήταν σφιγτά διπλωμένη στο σάλι της κι' από τόν δυνατό νάερα είχε τή μύτη κατακόκκινη και τὰ μάτια σάν δακρυσμένα. Μπήκε μέσα σάν τή χαρά και με την όμορφή και τή γλυκειά φωνή της έδωσε στο σκοτεινό δωμάτιο άλλη όψη. Τόσο άρεσε στη κυρά-Στάθαινα αυτή τή στιγμή, που ένδουσιασμένη την έφτυσε χίλιες φορές νά μῇ τή ματιάσει.

Κάθισε νά ξεκουραστῇ κι' άρχισε νά διηγῇται όπως πάντα τὰ ευχάριστα νέα της: πώς πέρασε την ήμέρα της στη Χώρα. Και πότε τό καλό κορίτσι δέν είχε ευχάριστες ειδήσεις, νά φέρῃ στη πικραμένη μάννα που ζῇ κλεισμένη στο φτωχικό σπιτάκι, άπομακρυσμένη από κάθε κίνηση, κάθε ζωή του κόσμου; Μ' άπόψε είχε σπουδαία και ευχάριστα νά πῇ ή γλυκειά της γλώσσα. Είχε γράμμα από τό Γιώργο. Σε λίγο καιρό θά περνε την άδεια του γιατρού και θάρχόντανε πειδ στο χωριό κοντά στην μάννα και την άδελφή του. Όλη του την Επιστήμη θά έβαζε στα πόδια της μητέρας και θά προσπαθούσε με διπλάσιους άκόμη κόπους νά της ξαναδώσῃ την χαμένη υγεία. Τούς έγραφε κι' άλλα πολλά ευχάριστα για νά δώσῃ έλπίδες. Με αυτές μπορούσαν νά στυλωθοῦν προσωρινά, έως ότουν γίνουν πραγματικότητες.

Διάβαζε τό γράμμα ή Μάρω κι' ή χαρά έλαμπε στα μάτια της μητέρας. Ή κυρά-Στάθαινα βλέποντας νά μπαίνει σιγά-σιγά ή χαρά στα τόσο δυστυχισμένα πλάσματα, γελοῦσε για νά προσθέσῃ και τή δική της χαρά στη χαρά της τίμιας αυτής οικογένειας. Στο τέλος τίς άφησε μόνες στην ευτυχία τους, άφου τούς ευχήθηκε νά δοῦν πιό μεγάλες χαρές και στη Μάρω.

Όστερα κάθισε κοντά στη μητέρα της ή Μάρω κι' άρχισε νά διηγῇται πώς πέρασε την ήμέρα της στη Χώρα.

— Μόλις βγήκε έξω τό τσουχτερό κρύο τή δούλεψε κι' έκανε για μιὰ στιγμή νά γυρίσῃ πίσω, αλλά πάλι σκέφθηκε πώς έπρεπε νά πουλήσῃ τὰ κεντήματά της για νά πάρῃ νέα φάρμακα της μητέρας της από τό γιατρό της Χώρας, γιατί σ' όλα τὰ γύρω χωριά δέν είχαν κανένα. Μ' αυτή τή σκέψη διπλώθηκε καλά με τό σάλι της κι' έτρεξε νά πάρῃ τό λεωφορείο που σ'έ λίγο θάφευγε.

Και ήταν για καλό τό σημερινό ταξίδι της. Ή κυρά-Πόδλια που είχε γνωρίσει κι' αγαπήσει τή Μάρω της σύστησε σήμερα άρκετες πελάτισσες και έτσι θάχῃ για πολύν καιρό έργασία.

Είχε μεγάλη χαρά ή Μάρω γιατί τό μόνο δύσκολο ήταν νά βρῇ δουλειά. Όταν είχε ήταν τόσο εργατική, ώστε κέρδιζε πολύ περισσότερα άπ' όσα της έχρειάζοντο.

Ή μέρες περνούσαν γρήγορα κι' έρχότανε ή τελευταία κάθε εβδομάδος που ή Μάρω τοποθετούσε επιτήδεια στο καλάδι της τὰ εργόχειρα για νά τὰ πῇ στη Χώρα.

Στα σπίτια που είχε παργγελίες εβρισκε πάντα θερμή υποδοχή. Ήταν τόσα αξιολάτρευτη, τόσο όμορφη με τή σφικτή πόδια της και τή σουρωτή μαύρη ζούστα της! Τό πρόσωπό της, τριγυρισμένο με τό κίτρινο μαντήλι, άκτινοβολούσε.

Όπως ή ήμέρες περνούσαν, έτσι κι' ή εβδομάδες ή μιὰ ύστερα από την άλλη έφευγαν για νά μῇ ξαναγυρίσουν ποτέ, πέρνοντας κάθε λύπη ή χαρά, που τίς αντικαθιστούν μόνον άναμνήσεις. Ό χειμώνας με τὰ κρύα του πήγε νά κλειστῇ στην έρημη σπηλιά του, άφίνοντας τό δρόμο ελεύθερο στην Άνοιξη και τή λουλουδένια συντροφιά της.

Μαζύ της έφερε κι' ό Γιώργος την ευτυχία σπίτι του.

Ήρθε ένα ανοιξιάτικο Σαββάτοβραδο και βρήκε τή μητέρα του λίγο καλλίτερα, καθισμένη στις τελευταίες άκτινες του ήλιου. Ή Μάρω που έλειπε στη Χώρα, δοκίμασε τή μεγαλύτερη χαρά βλέποντας ξαφνικά τόν άδελφό της. Τώρα ή Παναγία ελόγησε την ευτυχία της τίμιας αυτής οικογένειας που ήπια τό πικρό ποτήρι έως τό τέλος χωρίς γογγυτό. Ή επιμέλεια των δύο καλών παιδιών έσωσε την οικογένεια και σιγά-σιγά έπλούτισαν. Ό Γιώργος έκτισε σπίτι της μητέρας του και τό επίπλωσε για χάρη της άδελφής του, που στην εργατικότητά της όφειλε την άξία του. Γιατί αν δέν αναλάμβανε εκείνη νά συντηρήσῃ τή μητέρα και τόν έαυτό της ό Γιώργος δέν θά ήταν τίποτα. Τό ξέρει αυτό ό ευγύνμων άδελφός και προσπαθεί και στο παραμικρό νά ευχαριστῇ την άδελφή του.

Ή έπομένη του έρχομού του Γιώργου ήταν Κυριακή. Ή Μάρω αίσθάνθηκε υποχρέωση νά ευχαριστήσῃ τό Θεό για τή χαρά που τόσα χρόνια περίμεναν. Εύπνησε με τό γλυκοχάραγμα κι' ένῳ έψελναν στην Έκκλησία τόν όρθρο, εκείνη πήγαινε.

Όταν τ' άθῶν μαύρα μάτια της κύτταζαν με σεβασμό τό εικόνα της Παναγίας κι' έχύνετο εμπρός τους σάν φωτεινό παραπέτασμα τ' άμίαντο δάκρυ, τ' ά άνθισμα των λεπτών κισσημάτων της, ένόμιζε κανείς ότι ή κόρη αυτή ζούσε και με άλλων άνάμεσα σ' Αγιούς κι' όχι στον κόσμο αυτό της άπολασίας και της διαφθοράς. Κι' άπάνω από τό στέφανο των μαύρων μαλλιών της φαινότανε σάν άλλος φωτιστέφανος, που έδινε τό γλυκό χρώμα της αυγής στο σύνολόν της και που τόν έσχηματίζον ή άγνότης των δεκαετιών χρόνων της.

Έτσι κάθε κόρη που έχει ψυχή αγνή κι' άθῶα σάν τις Μάρως, άνέλυντη από τό κόσμο τή διαφθορά δείχνει ένα πλάσμα αϊθέριο που επιβάλλει τό σεβασμό χωρίς έπαίνους άλλων. Ή ψυχή της Μάρως, λεπτή άσπρη πετάλουδίτσα μέσα στο γήινο περίκλυμα ήνώετο με τή Παναγία σε μιὰ κοινή προσευχή στο Δημιουργό νά μῇ διοκόψῃ τή τωρινή ευτυχία της. Κι' άνάμεσα στα θυμιάματα και τούς άχνούς των κεριών εξακολουθούσε τή προσευχή της ή Μάρω.

Όταν ή έκκλησία τελείωσε ή όμορφη παρθένα γύρισε σπίτι της κρατώντας στο χέρι μέσα σ' ό καθάρο μαντήλι τ' άντίδωρο για τή μητέρα της. Από αυτό τόσα χρόνια ή δυστυχισμένη άντλούσε ύπομονή και δύναμη.

Την ήμέρα τους πέρασαν κι' οι τρεις καθισμένοι κοντά άπολαμβάνοντας την ευτυχία με διάφορες συζητήσεις.

Ό ήλιος έστειλε άκόμη τίς παρήγορες άκτινες του όταν ή Μάρω με τόν άδελφό της πήγαν στο νεκροταφείο ν' άνάψουν τό καντήλι του πεθαμένου πατέρα. Ό χρόνος δέν είχε αλλάξῃ τίποτα από τή γωνιά εκείνη που αναπαύεται ό νεκρός. Τά ίδια μαύρα κυπαρίσσια υψώνουν τὰ κορμιά τους πάνω από τό χαμηλό τάφο κι' ή τριανταφυλλιά που φύτρεψαν τὰ κρινά-λευκα χέρια της Μάρως άπλωναν τὰ κλωνιά τους άνθισμένα.

Εκεί τὰ δύο άδελφια έβγαλαν προσευχή από τὰ κατάβαθα της καρδιάς των.

Ή πιό συχνή τους διασκέδασις είναι όταν τὰ δύο άδελφια βγαίνουν σε μακρινό περίπατο στο δάσος. Εκεί καθισμένοι κάτω από τὰ έλατα κι' άναπνέοντας τό μυρωδάτο της άνοιξης άεράκι θυμώνται τὰ περασμένα.

Μιλούσαν πάντα τόσο όρρα! με τόση αγάπη! Ή σκληρή ή δυστυχία είχε λεπτύνει τίς ψυχές τους. Ένωμένοι πέρασαν

τά κακά χρόνια χωρίς να αισθανθούν τόσο τη πίκρα τους. Ένωμένοι πάλι στην ευτυχία θα χαρούν περισσότερο.

Κ' η γλυκιά ακτίνη του ήλιου που άλλοτε ξόπλωναν τη Μάρω, όταν κουρασμένη από το νυχτέρι είχε κοιμηθεί βαθιά, έρχονται πάλι να θυμήσουν στα δυο καλά παιδιά, πώς εκεί κάτω στ' άσπρο σπιτάκι με τ' καταπράσινο περιβόλι, τους περιμένει μια δυστυχισμένη μάννα, που σαν άδυνατισμένος κισσός προσπαθεί να πάρη λίγη δροσιά και ευτυχία από το δυνατό δένδρο των παιδιών της.

«Γρέξετε γρήγορα, παιδιά, λένε η χρυσές ακτίνες του ήλιου δείχνοντας τ' άμορφο σπιτάκι, γιατί μόνον κοντά της» είναι η ευτυχία σωστή».

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΚΑΠΗΛΕΙΑ

ΓΕΩΡΓΟΙ ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ!!!

Η νοθεία των λιπασμάτων οργιάζει φαίνεται και εν Εὐρώπῃ και η τόσο κολλητική αυτή άρρώστια άσφαλώς θα μεταδοθῇ και εις τὸν τόπον μας τόσο έντατικώτερα, ὅσον τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα λαμβάνουν τὰ Εὐρωπαϊκά Κράτη εἶναι ριζικότερα καὶ θὰ τὴν ἀποκλείσουν ταχύτερον ἐκείθεν. Ὅταν οἱ διάφοροι Εὐρωπαῖοι λιπασματοκάπηλοι τὰ εὐρουν σκοῦρα εἰς τὸν τόπον των θὰ στραφοῦν πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀνατολίτας, τοὺς ὁποῖους θεωροῦν καὶ πλέον ἀφελεῖς διὰ τὰ ἐξοδεύουσιν τὰ ἀνευ σχεδὸν ἀξίας προϊόντα των.

Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον ἐν δ γεωργὸς δὲν ἀνοίξῃ τὰ μάτια του δέκα, πρὶν ἀποφασίσῃ νὰ προμηθευθῇ τοιαῦτα εὐρωπαϊκά λιπάσματα, καὶ δελεασθῇ μόνον ἀπὸ τὸ ζήτημα τῆς τιμῆς καὶ ἀπὸ τὰ ὑποθετικὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰς παταγώδεις ρεκλάμας· θὰ πρηρώσῃ ἀκριβώτατα τὴν ἀξέλειάν του.

Ἰδοὺ σχετικῶς καὶ μία ἐπίσημος ἀνακοίνωσις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας τοῦ Βελγίου δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ περιοδικὸν «Les Mercuriales Agricoles» τῆς 3ης Φεβρουαρίου 1927.

Βέλγιον· ἐπίσημος ἀνακοίνωσις Ὑπουργείου Γεωργίας:

«Εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν λιπασμάτων γίνονται σήμερον νοθεύει καὶ ὅλοι τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς αὐξάνει ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Ἡ δὲ πρᾶπαγάνδα διὰ τὴν διάδοσιν ὕλικῶν ἐλαχίστης ἀξίας εἰσχωρεῖ ἡμέρα τῇ ἡμέρα περισσότερον εἰς τὰ χωρία.

«Αἱ δόλιαί πράξεις αἵτινες συχνώτερον περιέρχονται εἰς γνῶσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας εἶναι αἱ κάτωθι:

«1ον) Πώλησις φυσικῶν φωσφορικῶν ἀπλῶς ἀλεσμένων» προσφερομένων εἰς τοὺς γεωργούς, ὑπὸ διαφόρους ὀνομασίας, καὶ τῶν ὁποίων ἡ λιπαντικὴ ἀξία παραβάλλεται ἀπρεπῶς μετ' ἄλλα λιπάσματα παγκοίνως γνωστά.» (α)

«2ον) Ἀνάμιξις σκυρῶν Τομά μετὰ φυσικῶν φωσφάτων.

«3ον) Πώλησις συνθέτων λιπασμάτων μικρᾶς ἀξίας ὡς ἔχοντων ἐξαιρετικὰ προτερήματα καὶ πωλουμένων γενικῶς» εἰς τιμὰς ὀλίγον συμπερούσας, ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως ὑπερρόγους.

Σημειοῦμεν ἰδιαίτερώς ἐν λίπασμα «Ἡλεκτρικὸν» ἐμπεριέχον 2,50ο ἀζωτον 9οο φωσφορικὸν 85ῶ 2,50ο καὶ λίπασμα σφαιρὸν εἰς τὸ διπλάσιον τῆς πραγματικῆς του ἀξίας.

«Σχετικῶς ὑπερθυμίζομεν ὅτι δυνάμει τοῦ νόμου περὶ νοθεύσεως λιπασμάτων ὅταν ἐν λίπασμα πωλεῖται εἰς τιμὴν ὑπερβαίνουσαν τὸ 1)4 τῆς ἐμπορικῆς του ἀξίας, τιμὴ ἥτις καθορίζεται διὰ πραγματογνωμοσύνης, ὁ ἀγοραστὴς χαίρει τὸ δικαίωμα ἐκπτώσεως.» (β)

«Κάθε φορὰν ὅπου ἐν λίπασμα ὀλίγον γνωστὸν ἢ τελείως ἀγνωστὸν παρουσιάζεται εἰς τὴν ἀγορὰν μετὰ νέαν πομπώδη ὀνομασίαν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τελείως φανταστικὴν, ἐξαγ-

ο) Βλ. ἄρθρον J. Guillot εἰς «Νέα Γεωπονικά» Ἰανουάριον Φεβρουάριον 1926 καὶ ἀπάντησιν εἰς Ἀγρ. Ταχ)μον Ἀπριλίον 1926 ὅτι ἐχθροὶ τῆς Γεωργίας».

(β) Σ.Α.Τ. Καλὸν θὰ ἦτο ἡ ὥς ἄνω διάταξις νὰ προσετίθηναι καὶ εἰς τὸν ἡμέτερον Νόμον περὶ λιπασμάτων, θὰ περιώριζε οὕτως καὶ τὰς ἀσχοκερδικὰς τάσεις διαφόρων λιπασματοκαπήλων.

» γέλον θαυματουργὰ προτερήματα ἐκ τῶν ὁποίων ἡ ἐπιφάνεια διὰ τὸν ἔμπορον τιμὴ δὲν εἶναι τὸ ἐλάχιστον, πρέπει νὰ ἦναι τις πολὺ προσεκτικὸς καὶ νὰ μὴ προβαίνει εἰς ἀγοράς ἐὰν δὲν λάβῃ σχετικὰς πληροφορίες παρὰ προσώπων δυναμένων νὰ ἐκφέρωσι γνώμην ἔγκυρον ἐπὶ τοιούτων ζητημάτων, » τελείως ἀφελος καὶ ἄστοχος. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, ἀπαραίτητον εἶναι νὰ γίνεται ἀνάλυσις τῶν ἀγοραζομένων λιπασμάτων καθ' ὅτι ἡ τοιαύτη ἀνάλυσις μέχρι τῆς σήμερον εἶναι τὸ πλέον ἀσφαλὲς μέσον διὰ νὰ προφυλλάττεται τις ἀπὸ τὴν ἀπάτην καὶ νὰ ἐξοικονομῇ τοὺς ἀπαιτιώνας.

«Ὅταν ἀγοράζῃ τις λιπάσματα ἀπὸ τὰς Ἑταιρίας αἵτινες ὑποβάλλουν τὰ προϊόντα των εἰς τὸν ἑλεγχον τῶν Χημικῶν ἐργαστηρίων τοῦ Κράτους, δύναται νὰ κάμῃ καὶ τὴν ἀνάλυσιν τῶν λιπασμάτων τοῦ ἀνεξόδως.

«Ὁ κατάλογος τῶν Ἑταιρίων τούτων διανέμεται δωρεάν τῇ αἰτοῦντι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τῶν Γεωπόνων τοῦ Κράτους, καὶ τῶν Διευθυντῶν τῶν Χημικῶν ἐργαστηρίων, Ἀμβέρσης, Βρυξελλῶν, Γκάν, Ζαμπλὸς καὶ Λιέζ.»

Αὐτὰ διακηρύττει ἐπίσημως τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας τοῦ Βελγίου. Ὁ Ἀγρ. Ταχ)μος κηδόμενος τῶν συμφερόντων τῶν γεωργῶν ἀπὸ καιροῦ τῶρα τοὺς ἔχει καταστήσει προσεκτικὸς εἰς τὸ σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα τῆς νοθείας τῶν λιπασμάτων. Καὶ τελευταίως ἀκόμη εἰς τὸ φύλλον Ἰανουαρίου 1927 εἰς τὸ ἄρθρον μας «Πολὺς θόρυβος γιὰ τίποτε» προστρέξαμεν τὴν ἐπίσημον ταύτην ἀνοικίνωσιν τοῦ Ὑγείου τῆς Γεωργίας τοῦ Βελγίου, τὴν ὁποίαν ἀγνοοῦσαμεν ἀκόμη καὶ προσεπαθήσαμεν νὰ προφυλάξωμεν τοὺς γεωργούς μας ἀπὸ τὸν μέγαν αὐτὸν κίνδυνον τῆς λιπασματοκαπηλείας.

Θ. Α. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
Μηχανικὸς—Γεωπόνος

Σ. Α. Τ. Εἰς τὸ Βέλγιον ὑπάρχει σπουδαιότατος ὀργανισμὸς Χημικῶν ἐργαστηρίων εἰς τὰ ὁποῖα ἐξελέγχεται ἡ ποιότης τῶν πωλουμένων χημικῶν λιπασμάτων.

Ἐν Βελγίῳ, κατὰ τινὰ ἐπίσημον στατιστικὴν ἐπὶ 800.000 τόνων καταναλισκομένων λιπασμάτων γίνονται 120.000 δειγματοληψίαι καὶ ἀναλύσεις αὐτῶν· ἀναλογία μία ἀνάλυσις διὰ κάθε 6,6 τόνους χρησιμοποιομένων λιπασμάτων.

Τοιοῦτος τις θεσμὸς εἶναι ἀπαραίτητος καὶ παρ' ἡμῶν.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΤΗΣ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ

Προχθὲς ἔλαβα μίαν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν· τὰ γραμματοσήμα ἦσαν ἀκυρωμένα μετὰ μίαν σφραγίδα μετὰ ἀρκετὰς λέξεις· ἡρώτησα ἕνα ἀγγλομαθὴ φίλον μου τί ἔγραψεν ἡ σφραγὶς αὐτή.

Ἰδοὺ ἡ ἀκριβὴς μετάφρασις τῶν γραφομένων τῆς σφραγίδος: «**Ἄς πάμε, πολῖται προθύμως εἰς τὰ στρατόπεδα ἐξασκήσεως.**»

Οἱ Ἀμερικανοὶ διὰ νὰ παρακινῇ τοὺς πολῖτας νὰ ἐκτελέσουν τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ὑποχρεώσεις των, δὲν φοβερίζουν μετὰ πονηρίας καὶ καταδωδεῖς, ἀλλὰ μετὰ ἡπιον καὶ εὐγενῆ τρόπον ὑποθυμίζουν εἰς τὸν κάθε ἕνα τὸ καθήκον του.

Τί πρακτικοὶ ἄνθρωποι αὗτοί οἱ Ἀμερικανοὶ!!!

Ἡ ἀνάγκη αὐτῆς τῆς σφραγίδος, ἐγέννησεν εἰς τὸν νοῦν μου μίαν εἰκόνα:

Ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ ἐνισχύσῃ τὴν παραγωγὴν τῆς ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τῆς γεωργικῆς. Ἡ Πολιτεία μετὰ πονηρίας καὶ μετὰ φοβέρας δὲν εἰσφέρει, ἀλλὰ καὶ δὲν πρέπει— νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς μας. Τότε διατὶ μετὰ ἕνα τρόπον ἀνάλογον σὰν τὴν ἀμερικανικὴν μέθοδον νὰ μὴ συμβουλευθῇ τοὺς πολῖτας νὰ κάμουν κατὶ ποῦ καὶ εἰς αὐτοὺς εἶναι ἐπικερδὲς καὶ εἰς τὴν πολιτείαν χρήσιμον;

Παραδείγματός χάριν εἰς τὰς σφραγίδας τοῦ Ταχ)μείου νὰ γραφῇ:

«Ὅποιος μεταχειρίζεται χημικὰ λιπάσματα ἐσοδεύει διπλάσια προϊόντα: ἢ νὰ γραφῇ κατὰ ἄλλο χρήσιμον.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Α'.

ΦΑΣΟΥΛΑΚΙΑ ΦΡΕΣΚΑ

Τῶρα τελευταίως οἱ λαχανοκηπουροὶ, ὅχι μόνον τῶν περὶ τῶν Ἀθηνῶν, Πατρῶν, Σύρου κ. τ. λ., ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος, ἤρχισαν νὰ μεταχειρίζονται εἰς κάπως μεγάλῃν κλίμακα τὰ **χημικὰ λιπάσματα** ἰδίως τοῦ τύπου 6—8—8.

Τοῦτο εἶναι πολὺ εὐχάριστον, διότι ἡ χρῆσις κόπρου μαζὺ μετὰ χημικὰ λιπάσματα δίδει τὰ καλλίτερα καὶ ἐπικερδέστερα ἀποτελέσματα.

Προχθὲς κάποιος λαχανοκηπουρὸς μᾶς ἔγραψε παραπονοῦμενος ὅτι μεταχειρισθεὶς διὰ τὰ φασουλάκια του τὸν τύπον 0—12—6 δὲν εἶχε καθόλου **εὐχάριστα** ἀποτελέσματα.

Τὰ φασουλάκια τὰ ἔκοψε **χλωρὰ** διὰ τὰ πωλήσῃ ὡς **φασουλάκια φρέσκα**.

Ἡ ἀποτυχία τοῦ τύπου 0—12—6 εἰς τὰ **φρέσκα** φασουλάκια εἶναι φυσικὴ καὶ ἐκδόλως ἐξηγεῖται, ὥστε ἡ παρατήρησις τοῦ κ. κηπουροῦ εἶναι ὀρθή· ἀλλὰ τὰ παρὰ τὸν αὐτὸν διὰ τὴν ἀποτυχίαν του δὲν δικαιούται νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἑαυτοῦ του.

Ἀληθὲς εἶναι ὅτι ὁ «Ἀγροτικὸς Ταχ)μος» διὰ τὰ ὄσπρια ἐν γένει συμβουλεύει τὸν τύπον 0—12—6, διότι τὰ φυτὰ αὐτὰ ἀζωτολογοῦν καὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκην λιπάσματος περιέχοντος καὶ **ἄζωτον**· διότι τὸ φυτὸν μόνον του πέρνει τὸ ἀπαραίτητον διὰ τὰς ἀνάγκας του ἀζωτον ἀπὸ τὴν ἀτμοσφαῖραν.

Ὅστε ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης φαίνεται ὅτι ὁ κηπουρὸς ἔχει δίκαιον καὶ ὅτι τὸ λάθος εἶναι ἰδικόν μας, ἀλλὰ πραγματικῶς τὸ σφάλμα εἶναι τοῦ κηπουροῦ, ὅστις φαίνεται ὅτι δὲν παρακολουθεῖ προσεκτικὰ τὰς ὁδηγίας μας, διότι ἐὰν ἐδιόβαζε μετὰ προσοχὴν τὸ ὑπ' ἀριθ. 15 παράρτημα τοῦ «Ἀγρ. Ταχ)μου» εἰς τὴν σελίδα 3 εἰς τὴν παράγραφον ὄσπρια καὶ εἰς τοὺς στίχους 12 καὶ 13 θὰ ἐδιόβαζε τὰ ἑξῆς:

Τὰ χλωρὰ φασουλάκια καὶ ἄλλα ὄσπρια (πιζέλια κτλ.) λιπαίνονται μετὰ λίπασμα 4—10—10 καὶ ἀκόμη καὶ λίπασμα μετὰ τὸν τύπον 6—8—8.

Ὅστε εἰς δὴν αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ὑπάρχει κάποια παρεξήγησις, τὴν ὁποίαν ἀναγκαῖον θεωροῦμεν νὰ διασαφηνίσωμεν.

Ὅντως τὰ ὄσπρια ἐν γένει ὡς ἀζωτολόγα λιπαίνονται μετὰ τὸν τύπον 0—12—6· ἐν τούτοις διὰ τὰ ὄσπρια (φασουλάκια, πιζέλια κ.τ.λ. κ.τ.λ.) τὰ ὁποῖα κόπτονται ἑνωρὶς πρὶν ὠριμάσθαι καλῶς, διὰ νὰ τὰ πωλήσωμεν ὡς χλωρὰ, πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεθα τοὺς τύπους 4-10-10 ἢ καλλίτερα τὸν τύπον 6-8-8 διότι οἱ ἀζωτολόγοι μικροοργανισμοὶ δὲν προφθάνουν νὰ ἐργασθῶν ἀρκετὰ ὥστε νὰ δεσμεύσουν τὸ ἀναγκαῖον ἀζωτον· ὥστε καὶ τὸν ἑαυτῶν των νὰ θρέψουν καὶ νὰ περισέυσῃ ἀρκετὸν ἀζωτον διὰ τὸ φυτὸν μετὰ τὸ ὁποῖον συζοῦν (φασουλάκια) δὲν εἶχαν τὸν καιρὸν νὰ παρασκευάσωσι τὸν **ορεφέν** των, τὸσφ μάλλον καθ' ὅσον οἱ μικροοργανισμοὶ οὗτοι ἀδρανῶς ἐργάζονται πρὸς δεσμευσιν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀζώτου ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει κάποιον ποσὸν κόπρου ἢ ἄλλης ἀζωτοπλοῦς οὐσίας καὶ εἰς τοὺς λαχανοκήπους πάντοτε ὑπάρχει ποσότης τις, κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥττον μεγάλη, ἀζώτου τὸ ὁποῖον καθίστά τοὺς μικροοργανισμοὺς νωθροὺς καὶ τεμπέληδες, ὥστε νὰ ἐργάζωνται ὀλιγώτερον.

Ἡ ἐξήγησις αὐτὴ εἶναι σαφὴς, δὲν ἔχει, ὑποθέτομεν, ἀνάγκην περισσοτέρων ἐξηγήσεων.

Δράττομενοι τῆς εὐκαιρίας ταύτης ἀναγκαῖον θεωροῦμεν νὰ ἀναφέρωμεν καὶ κατὰ ἄλλο σχετικὸν διὰ τὴν πρόληψιν καὶ ἄλλης παρεξηγήσεως σχετικῶς μετὰ τὴν ἀζωτολόγα μικρόβια.

Ἐνίοτε, ὅταν σπεύρομεν ἕνα ἀζωτολόγον φυτὸν π. χ. τὴν ρόβην μετὰ ἄφθονον 0-12-6 δὲν βλέπομεν σπουδαίαν αὐξήσιν τῆς ἐσοδείας· τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὸ ἔδαφός μας δὲν ὑπάρχουσιν ἀρκετοὶ εἰδικοὶ ἀζωτολόγοι μικροοργανισμοὶ τοῦ φυτοῦ ποῦ καλλιτεροῦμεν (π. χ. ρόβην).

Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν δὲν μᾶς συμφέρει νὰ ἀντικατα-

στήσωμεν τὸν τύπον 0-12-6 μετὰ τὸν τύπον 6-8-8 ὅπως ἐκάμαμεν διὰ τὰ φρέσκα φασουλάκια, διότι ἡ ρόβη εἶνε εὐειλὴς (φθιγνὴ) προϊόν καὶ δὲν πρέπει νὰ τοῦ δίδωμεν ἀκριβὲς λίπασμα, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ πληρώσῃ τὸτον καλὰ, ὅπως τὰ φρέσκα φασουλάκια, (ἀκριβὲς προϊόν) εἰμποροῦν νὰ καλοπληρώσουν τὸ λίπασμα 6-8-8.

Εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἀκολουθοῦμεν ἄλλον δρόμον τὸν ἀκολουθοῦν: εἰς τὸν ἴδιον ἄγγρον ποῦ σπεύραμεν ρόβην μετὰ 0-12-6 τὸ ἐπόμενον ἢ καὶ τὸ μεθεπόμενον ἔτος ξανασπέρνομεν ἐκ νέου ρόβην πάλιν μετὰ πρόσθετον 0-12-6 αἱ δύο αὐταὶ συνεχεῖς σποραὶ ρόβης μετὰ λιπάσματος πολλαπλασιάζουν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἰδικῶν ἀζωτολόγων μικροοργανισμῶν τῆς ρόβης καὶ ἔτσι ἡ δουλειὰ μπαίνει διὰ τὰ ἐρχόμενα ἔτη εἰς τὸν δρόμον τῆς.

Τὸ ἴδιον παρατηρεῖται καὶ διὰ τὴν χλωρὰν λίπανσιν. Ὑπάρχει καὶ ἄλλος τρόπος τοῦ ταχίστου πολλαπλασιασμοῦ τῶν μικροοργανισμῶν τοῦ ἔδαφους τὸ: **ἐμβλίσματα τῆς γῆς**, ἀλλὰ περὶ τούτου θὰ κάμωμεν λόγον ἄλλοτε.

Συμπεράσματα. 1) Τὰ φασουλάκια ποῦ θὰ κοποῦν χλωρὰ πρέπει νὰ λιπαίνονται μετὰ πλήρες λίπασμα (6-8-8 ἢ 4-10-10). 2) Ὅσους τὸ λίπασμα τύπου 0-12-6 δὲν ἐνεργεῖ πολὺ καλὰ εἰς τὰ ἀζωτολόγα φυτὰ, πρέπει εἰς τὸ ἴδιον χωράφι νὰ ξανασπείρωμεν τὸ ἴδιον φυτὸν, ὥστε οἱ εἰδικοὶ μικροοργανισμοὶ νὰ πολλαπλασιασθῶν εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐνέργειά των καὶ ἐπαίσθητή καὶ ἱκανοποιητικὴ νὰ γίνῃ.

Β'.

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΚΗΠΟΥΡΟΥΣ

ΚΥΑΝΑΜΙΔΗ

Κάποιος κηπουρὸς ἐξ Ἀγρινίου μᾶς γράφει ὅτι εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ κήπου του μετεχειρίσθη χημικὰ λιπάσματα τῆς ΕΧΑ καὶ ἀπέτυχεν· καὶ ἔρωτά καὶ θέλει νὰ μάθῃ τὸν λόγον τῆς ἀποτυχίας του· ἀλλ' ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἐπιστολὴν του δίδει τὴν ἐξήγησιν: **μετεχειρίσθη μαζὺ μετὰ τὰ λιπάσματα τῆς ΕΧΑ καὶ κυαναμίδην** διὰ νὰ δοκιμάσῃ καὶ ἀπέτυχεν.

Τί τοι τοῦ φυσικώτερον;

Ἐὰν ὁ περὶ οὐ πρόκειται κηπουρὸς ἐδιόβαζε καὶ συνεκράτει τὰ ὄσπρια πολλὰκις ἐγράψαμεν εἰς τὸν «Ἀγρ. Ταχ)μον» περὶ κυαναμίδος καὶ ἰδίως εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 176 τεῦχος τοῦ Δεκεμβρίου π. ἔτους (σελ. 174) δὲν θὰ τὴν ἐπάθαινε.

Ἡ κυαναμὶδῃ εἶναι ἐνὰ φθιγνὸν μὲν, ἀλλ' ἐπικίνδυνον ἄπλοον ἀζωτοχὸν λίπασμα.

Οἱ Ἕλληνας γεωργοντηματῖαι ποτὲ—διὰ πολλοὺς λόγους ἰδίως κλιματολογικοὺς—δὲν πρέπει νὰ μεταχειρίζονται τὴν **κυαναμίδην**.

Δὲν εἶναι μόνος ὁ ἐξ Ἀγρινίου κηπουρὸς ποῦ τὴν ἐπάθε μετὰ τὴν **κυαναμίδην**, εἶναι καὶ ἄλλοι σινεῖς, εὐτυχῶς ὀλίγοι, διότι τὸ λίπασμα τοῦτο δὲν διεδόθη καὶ ἔχουμεν τὴν γνώμην ὅτι δὲν θὰ διαδοθῇ μόνον οἱ καυτοὶ καὶ ξενονομαεῖς θὰ τὴν μεταχειρίζονται μία ἢ δύο φορές, καὶ ὕστερὰ ἀπὸ τὴν πᾶθουν—θὰ βάλουν γνώσιν.

Τὸ ἄκρον ἄκρον ὅμως ἐκείνων ποῦ πάσχουν ἀπὸ **ξενονομίας** εἶναι νὰ πληρῶνουν τὴν κυαναμίδην εἰς τὴν τιμὴν τοῦ νίτρου ἢ τῆς θ. ἁμμόνιας.

Τὸ μόνον πλεονέκτημα τῆς κυαναμίδος εἶναι ὅτι πωλεῖται—ἢ τοῦλάχιστον πρέπει νὰ πωλεῖται—πολὺ φθηνά.

Γ'.

Η ΤΟΜΑΤΑ

Τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι προσφορώτατον διὰ τὴν παραγωγὴν τῆς τομάτας· ἐν τούτοις οἱ Ἕλληνες κηπουροὶ δὲν ἐσοδεύουν κατὰ στρέμμα ἀρκετὰ μεγάλα ποσά, διὰ νὰ ἱκανοποιήσιν ὅσον θέλουν.

Τὸ τοιοῦτον προέρχεται ἀπὸ τὸ ὅτι οἱ τοιοῦτοι κηπουροὶ μεταχειρίζονται μεγάλα ποσά κόπρου, τὴν ὁποίαν μάλιστα

ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΛΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ-33, ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΟΞΕΑΛ, 'Αθήνας -- Τηλέφωνον Ν. 6—89

ΑΠΟΘΗΚΑΙ:

ΑΘΗΝΑΙ: Παλαιοὶ σταθμοὶ Θησείου
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: 20 Ὁδὸς Ἀριστείδου
καὶ ὁδὸς Ἀγ. Διονυσίου

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Εἰς πάσας τὰς πόλεις τῆς
Ἑλλάδος.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ: Κοινὸί, Ἐπιστεγάζεως καὶ Ἀδιαφανεῖς (MAT)

ΕΙΔΗ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Φιάλαι γυμναί: Κονιάκ, Οἴνου, Λικέρ, Ζύ-
θου, Ἀεριοῦχων Ποτῶν, Μεταλλικῶν
Υδάτων, Φαρμακείων.

Γαλόνια Γυμνά καὶ Πλεκτά.

Δαμντζᾶναι Πλεκτά. Παγωνιέροι Πλεκτά.

Βαρελάκια Γυμνά καὶ Πλεκτά.

ΕΙΔΗ ΛΕΥΚΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Ποτήρια, Ὑδατος, Οἴνου, Ζύθου, Λικέρ, Ρακίης,
Οὔζου. — Φιάλαι Τραπέζης καὶ Νυκτο-
φιάλαι. — Κανάνια. — Φρουτιέρες καὶ
Σαλπιέρες. — Πιατέλλα. — Δισκά-
κια. — Ἀλατοδοχεῖα. — Γλυκοδο-
χεῖα. — Μελανοδοχεῖα. — Βεντούζες.
Ἐσωκάνδηλα. — Ἀνθοδοχεῖα. —
Λάμπαι. — Δαμνοδοχεῖα. — Δαμ-
πόγυαλα. — Ἀμπαζοῦρα.

Τιμοκατάλογοι καὶ εἰκονογρ. Δευκώματα ἀποστέλλονται δωρεὰν τῷ αἰτοῦντι

πληρώνουν πολὺ ἀκριβὰ, ὥστε σημαντικὰ ὀλιγοστεύουν τὰ κέρ-
δη των.Χωρὶς καμμίαν ἀμφιβολίαν ἡ κοπριά εἶναι πολὺ καλὸ λί-
πασμα καὶ διὰ τὴν τομάταν εἰμποροῦμεν νὰ εἰπώμεν καὶ ἀπα-
ραίτητος ἐν τούτοις ὁ κηπουρὸς ὁ ὅποιος λιπαίνει τὴν τομάταν
τοῦ μόνου μὲ κόπρον εἶναι ἀδύνατον νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ
μέγιστον καθαρὸν εἰσόδημα, ὅσον μεγάλην ποσότητα καὶ
ἂν ξαναμεταχειρισθῇ διότι ἡ κόπρος, ὡς ἀνισόρροπον
λίπασμα, δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ πλήρως τὰς ἀπαιτήσεις
τοῦ φυτοῦ, ὥστε νὰ δώσῃ τὸ μέγιστον εἰσόδημά του. Τοῦτο
πραγματοποιεῖται μόνον ὅταν μεταχειρίζομεθα κόπρον μαζὶ
μὲ χημικὸν λίπασμα, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἀνισόρ-
ροπος κόπρος γίνεται πλήρης λίπασμα περίπου τοῦ τύπου
6—8—8.Τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτὴν ἀλήθειαν: Ὁ συνδυασμὸς χη-
μικοῦ λιπάσματος μετὰ κόπρου δίδει τὰ μέγιστα εἰσόδη-μα, πολλάκις ἀνεπτύξαμεν, καὶ πρέπει οἱ κηπουροὶ μας
καλῶς νὰ τὴν χωνεύσουν.Ὅσοι κηπουροὶ ἔχουν ἀρκετὴν κόπρον ἀπαραιτήτως χρε-
ωστοῦν νὰ συμπληρώσουν αὐτὴν μὲ τὸ φθινὸ λίπασμα τύπου
0—12—6 πρὸς 10 ὁκάδας τούτου διὰ καθε 100 ὁκ. κόπρου.Μερικοὶ γεωπῶνοι φρονοῦν ὅτι μόνον μὲ τὴν κοπρίαν εἶναι
δυνατὸν ὁ κηπουρὸς νὰ ἔχῃ τὴν ἀνωτάτην δυνατὴν ἐσοδεῖαν.Οἱ τοιοῦτοι γεωπῶνοι, ὅσον τρανοὶ καὶ ἂν ὑποθεθῶσιν, ἢ
τελείως ἀγνοοῦν τὸν νόμον τῶν ἐλιχίστων, ἢ ἀπλῶς ἀπὸ ἐπι-
πλαιότητα λησμονοῦν τὴν εὐεργετικότητα τῶν πλήρων ἰσορ-
ρόπων Χημικῶν λιπασμάτων.Συμπέρασμα. — Τὰ καλλίτερα ἀποτελέσματα ἐπιτυγχά-
νονται μὲ ποσότητα τινὰ κόπρου συμπληρουμένη μὲ 0—12—6
ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ χημικὸν λίπασμα τοῦ τύπου 6—8—8
π.χ. δι' ἐν στρέμμα 1000 ὁκ. κόπρου συμπληρουμένη μὲ 0—
12—6 καὶ 40 ὁκάδες λίπασμα 6—8—8, ἢ μόνον 500 ὁκ. κό-
πρου μὲ 60 ὁκ. λίπασμα 6—8—8.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΣ ΜΑΣ

Παρακαλοῦμεν τοὺς γράφοντας ἐπιστολάς πρὸς τὸν Ἀγρ.
Ταχ)μον δι' ὁποῖον δῆποτε ζήτημα:

1ον) Νὰ προσπαθοῦν νὰ καθαρογράψουν.

2ον) Νὰ γράψουν ἀκριβῶς τὴν διεύθυνσιν των (σύστασιν
των) σημειώνοντας ὅχι μόνον τὸ χωρίον ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ
τέως δῆμου εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκε τὸ χωρίον των.3ον) Νὰ βάζουν εἰς τὰς ἐπιστολάς των τὸ γραμματόσημον
ποῦ πρέπει, ὅχι ὀλιγώτερον, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ πληρώ-
νωμεν πρόστιμον διὰ τὴν ἀμέλειάν των.

Ε.

Ἐπίσης παρακαλοῦμεν τοὺς ἀναγνώστας μας μετὰ προσο-
χῆς νὰ διαβάσουν τὴν στήλην τῆς ἀλληλογραφίας μας· πάμπο-
λὰ ἔχουν νὰ ὠφεληθῶν.Εἰς τὰς ἐπιστολάς αὐτάς περιέχεται ἡ πείρα τῶν συναδέλ-
φων των γεωργῶν, ὅλης τῆς Ἑλλάδος.

ΚΝΩΣΟΣ—ΚΡΗΤΗΣ 17(4)27.

— Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17(4)27 ἐπιστο-
λῆς ἐκ Κνωσοῦ—Κρήτης ἱερέως Ν.Ι. Παλλάκη:«Τὰ Χημικὰ λιπάσματα τῆς ὑμετέρας Ἐταιρίας εἶναι ἀνώ-
τερα καὶ καλύτερα τῶν Βέλγιων, Ὀλλανδικῶν, Ἀμερικανι-
κῶν Ἀροφῶς κτλ. τοιούτων. Τοιαύτη εἶναι ἡ κοινὴ γνώμη
» ὅλων τῶν Κρητῶν κατόπιν μεγάλων δοκιμῶν. Διὰ τοῦτο, μό-
»νον τὰ ὑμέτερα Χημικὰ λιπάσματα χρησιμοποιοῦν ὅλοι ἐνταυ-
»θα πληρὸν ὀλιγίστων τιμῶν, ὅτινες δοκιμάζουσιν τὰ ξένα λιπά-
»σματα, μὲ οὐκίρας ὁμῶς ἀποτυχίας πρὸς ζημίαν των. Ἐντὸς
» ὀλίγου θὰ παύσῃ ἡ ἐνταῦθα ξένων λιπασμάτων».

Ν.Γ. Παλλάκης ἱερεὺς καὶ διδάσκαλος

ΦΙΛΙΑΤΡΑ 20 Ἀπριλίου 1927.

Δοκιμάζων ἀπὸ ἐτῶν τὴν χρῆσιν τῶν λιπασμάτων τῆς Ἑλλ.
Ἐταιρίας δὲν εὐρίσκω λόγους νὰ συγχαρῶ τοὺς ἀθροῦβους
ἐργάτας τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας, τιμώσης τὴν Πατρίδα
μας.Ἡ χρῆσις τῶν λιπασμάτων συντελεῖ καὶ εἰς τὴν ἀπομά-
κρυνσιν τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν. Τοῦτο διεπίστωσα εἰς τὸν
ἀγρόν μου ἐσπαρμένον ἀπὸ κουκιά, λιπάνας αὐτὰ μὲ λίπασμα
τύπου 0—12—6 ἐγκαίρως ἀνεπτύχθησαν αὐτὰ καὶ διέφυγον
τὸν κίνδυνον τοῦ Δύκου, ἐνῶ γείτονές μου μὴ μεταχειρισθέν-
τες λίπασμα δὲν ἠδυνήθησαν νὰ φάγουν οὔτε μίαν φορὰν κου-
κιά κοθ' ἣν στιγμὴν ἐγὼ πωλῶ εἰς τὴν ἐνταῦθα ἀγορὰν μας
κατὰ φορτία δλοκλήρα αὐτά.Τὴν καροῦσάν μουδύνασθε νὰ τὴν δημοσιεύσῃτε πρὸς γνῶ-
σιν τῶν πολυπληθῶν συνδρομητῶν σας πρὸς καταπολέμησιν
τοῦ φοβεροῦ ἐχθροῦ τῶν κουκιῶν «Δύκου».

Βασίλειος Γ. Ἀθανασοπούλου

ΜΕΛΕΣΙΝΑ—ΔΟΚΡΙΔΟΣ 19 Ἀπριλίου 1927.

Παρακαλῶ νὰ δημοσιεύσῃτε εἰς τὸ Περιοδικόν σας ὅτι τὰ
λίπάσματα Ἐταιρίας σας θαυμάσια ἀποδεικνύουσι ἀποτελέ-
σματα διότι:Εἴχα λιπάνει τὸ παρελθὸν ἔτος τὸ ἥμισυ ἀπὸ τοῦ ἐξ ἡμπε-
λια μὲ τύπον 4—10—10 καὶ εἶδον μεγάλην διαφορὰν ἀπὸ τὰ
μὴ λιπασμένα, ἂν καὶ δὲν ἔβρεξε πέρου, ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν ἐσο-
δεῖαν τόσον, ὅσον καὶ τώρα εἰς τὸ ἀνοιγμὰ τῶν φύλλων μεγά-
λην διαφορὰν. Τώρα σκέπτομεν νὰ λιπάνω ὅλα τὰ ἡμπελία,
καὶ νὰ προσπαθῶ νὰ πείσω καὶ ἄλλους. Παρακαλῶ γρά-
φατέ μου ἂν εἶναι ὁ κατάλληλος τύπος ὁ 4—10—10.

Τόλιας Γ. Καραγιάννης

ΑΠΟΔΑΛΑ—ΡΕΘΥΜΝΗΣ (Κρήτης).

Εἰς τὴν ἡμετέραν κοινότητα γίνεται χρῆσις χημικῶν λι-
πασμάτων ἐπὶ δύο ἔτη τώρα καὶ ὁ γεωργικὸς κόσμος καλῶςἔχει ἐννοήσει τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα, ἀ ἀποδίδει εἰς τὸν γεωρ-
γὸν ἡ χρῆσις τῶν λιπασμάτων ἐπὶ ὅλων τῶν εἰδῶν.Ἐφέτος γίνεται ἀρκετὰ μεγάλη χρῆσις ἐπὶ τῶν σιτηρῶν,
Δυστυχῶς ὁμῶς ἐπεκράτησεν ἐλλείψις Λιπασμάτων εἰς τὴν πο-
λίχνην. Ἀγ. Γαλήνην, καὶ ἔτσι πολλοὶ γεωργοὶ δὲν ἐπρομη-
θεύθησαν τὰ ἀναγκαζοῦνται λιπάσματα. Δυστυχῶς λόγῳ τῆς
κακῆς συγκοινωνίας ἡ μεταφορὰ λιπασμάτων ἀπὸ Ρέθυμνον ἢ
ἀπὸ Ἑράκλειον ὡς καὶ λόγῳ τῶν ἐξόδων τῆς μεταφορᾶς καθί-
σταται ἀδύνατον.

Ἐμ. Μ. Ψαρουδάκης

ΡΑΧΑΙΣ—ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ 2(4)27.

Ἐφέτος ἔκαμα χρῆσιν χημικῶν λιπασμάτων Α.Ε.Ε.Χ.Π.
καὶ Ἀμερικανικοῦ λιπάσματος Ἀρόφως καὶ εἶδον πενταπλα-
σίαν διαφορὰν εἰς τοὺς ἐσπαρμένους ἀγρούς μου ἐκ τοῦ ἐλ-
ληνικοῦ λιπάσματος καὶ εὐγνωμονῶ τὴν Ἐταιρίαν σας.

Βασ. Ἰω. Καισαργίου

ΕΠΡΟΝΟΜΗ—ΘΙΣΒΗΣ (Θηβῶν) 30(4)27.

Ἐδῶ ἡ χρῆσις τῶν λιπασμάτων ἤρχισεν ἀπὸ πέρου γιὰ νὰ
γενικευθῇ φέτο σὲ ὅλα τὰ χωράφια μὲ πολὺ καλὰ ἀποτελέ-
σματα, τόσον ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ γέροι δῦσιπστοι χωρικοὶ ἐκ-
φράζονται αἰσιόδοξα γιὰ τὰ καλὰ ἀποτελέσματα, μάλιστα
πολλάκις ἤκουσα αὐτοὺς καθημένους εἰς τὰ πεζούλια τῶν μα-
γαζιῶν νὰ λένε ὅτι «ἀπὸ τώρα ὅς εἶναι καλὰ τὰ λιπάσματα,
θὰ χορταίνουμε ψωμί». Ἀπὸ τοῦ χρόνου πολλοὶ θὰ κίμουν
χρῆσιν αὐτῶν καὶ γιὰ τὰ ἡμπελία καὶ τῆς ἐλῆς, ὅτε ἐπιφυ-
λάσσομαι νὰ σὰς γράψω τὰ ἀποτελέσματα.

Γιῶργος Κ. Φίλης

ΑΡΙΤΥΡΟΠΟΛΙΣ—Ρεθύμνης 29(4)27.

Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ συγχαρῶ τὴν ὑμετέραν Ἐταιρίαν Χη-
μικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων διὰ τὰ λιπάσματά της. Χρη-
σιμοποιῶ ἰδίως τὸν τύπον 6—8—8 εἰς τὰ ἐσπεριδοειδῆ καὶ πε-
ριβόλι μου ἐν γέτει καὶ τὸν βρῆκα πολὺ καλύτερον ἀπὸ ἄλλα
λίπάσματα.Ἐδίδασκα καὶ τὸ περιοδικόν σας «Ἀγρ. Ταχ)μος» καὶ
ἐπειδὴ γράφει πολλὰ ὠφέλιμα διὰ τὴν γεωργίαν καὶ χρῆσιν
τῶν Χημικῶν λιπασμάτων, σὰς παρακαλῶ, ὅπως, εἰ δυνατόν,
στέλλετε τοῦτο καὶ εἰς ἐμέ.

Ι. Λαγουδάκης

ΚΑΜΑΡΙΟΝ—Τριφυλίας 5(5)1927.

Μεταχειρισθὲν λίπασμα Ἑλλ. Ἐταιρίας Χημικῶν Προϊόν-
των καὶ λιπασμάτων καὶ εὗρον ὅτι ταῦτα εἶναι τὰ καλότερα
πρὸς λιπάνει τῶν γεωργικῶν προϊόντων.Τοῦτο ἀπέδειξε, ὅτι περίου εἰσέπραξα ἐξ ὅλων τῶν λιπα-
νθέντων ἀγρῶν μου διὰ λιπασμάτων τῆς Ἑλλ. Ἐταιρίας δι-
πλασίαν ἐσοδεῖαν τῆς παρελθούσης χρονίας ὅπου ἐμεταχειρί-
σθην τὸ ἡμπελίον.Τοῦτο δὲ ἐπράξα καὶ ἐφέτος ἐπὶ ἀγροῦ μου, ὅπου ἐξαιρετικὴ
βελτίωσις φαίνεται ἀπὸ τοὺς παραπλεύρους ἀνευ λιπάσματος
κατεμένους ἀγρούς ὁμοιωχωρικοῦ μου.

Γ.Δ. Καστανόπουλος

ΜΟΥΖΑΚΙΑ—ΑΛΒΑΝΙΑΣ 10(7)26.

Παρακαλῶ διὰ τὸ καλὸ τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου καταχωρή-
σατε εἰς τὴν ἐφημερίδα σας ὅτι τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ γόρρα
ἢ ὁ πρῶτος πράκτοράς σας κ. κ. Σ. Γκίννη, Χ. Μ. Τσούνην Ἀγ.
40, 2 σακκοὺς λίπασμα κτλ. 100, τύπου 4—10—10 διὰ τὴν
ἀμπελίαν μου ἤτις ἀπέδωκε θαυμάσια ἀποτελέσματα. Φαντα-
σθετὲς ὁ γείτονάς μου καίτοι εἶχεν ἡμπελον διπλασίαν εἰς μέ-
γεθος τῆς ἰδικῆς μου ἐν τούτοις ἐπῆρε τὸν ἥμισυ καρπὸν ἀπὸ
ἐμένα.

Εὐθύμιος Βέλης

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον ἐξ ὁλοκλήρου καταβεβλημένον Δραχ. **13.000.000.—**

Κεφάλαια ἀποθεματικά καὶ κρατήσεις **44.264.423**

ΕΔΡΑ ἐν Ἀθήναις δδὸς Σταδίου 33. ΑΠΟΘΗΚΑΙ: ἐν Ἀθήναις Παλαιὸς σιδηροδρομικὸς σταθμὸς Θησείου.
Ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ δδὸς Ἀριστείδου 20. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τοῦ Κράτους.

Κατασκευάζονται εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς φωσφορικῆς καὶ σύνθετα λιπάσματα, θεϊκὸν ὀξύ, ὑδροχλωρικόν, νιτρικόν, θεϊκὸς σίδηρος, καὶ περσπορίνη κτλ. Εἰς τὸ εἰδικὸν δὲ ἐργοστάσιον ΥΑΛΟΥΡΓΙΑΣ κατασκευάζονται δαμιτζάναι, τριλάι, διάφορα ἐπιτραπέζια εἶδη (ποτήρια) ὑαλοπίνακες (ιζάμια) κλπ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Τύποι Λιπασμάτων	Ὁ τόννος 1000 κιλά ἡμίσακκοι	Παρατηρήσεις διὰ τὴν χρησιμοποίησιν
Α. Φ. Κ. Δραχ.		Α'. Κτηνοτροφικῶν συνθέτων Χημ. Λιπασμάτων.
0—16—0	1270.—	=Πρὸς συμπλήρωσιν κόπρου πρὸς 5—10 ο/ο τοῦ βάρους τῆς κόπρου.
0—12—6	1820.—	=Δι' ὄσπρια, τριφύλλια καὶ συμπλήρωσιν κόπρου διὰ τὰ καλιόφιλα φυτά.
4—12—3	2860.—	=Διὰ δημητριακὰ, ἀραβόσιτον καὶ διὰ τὰ φυτὰ τῆς ἀροτραίας καλλιέργειας.
4—10—5	2890.—	=Δι' ἄμπελον, σταφιδάμπελον, ἐλαίαν, ὀπωροφόρα καὶ παντὸς εἶδους δένδρα.
4—10—10	3085.—	=Διὰ πατάταν, καπνὸν, ἐσπεριδοειδῆ, κηπουρικὰ, δι' ἄνθη καὶ ἐν γένει δι' ὅλα τὰ πολυτίμητα φυτά.
6—8—8	3510.—	=Διὰ σπορεῖα ἐν γένει (καπνοῦ, ντομάτας κλπ.) καὶ οὐρεωμένα σιτάρια, κριθάρια κλπ. (Α' ἐπιφανείας).
7—7—3	3705.—	
15—0—0	Αἱ τιμαὶ δι'—	=Νίτρον
20—0—0	δονται δι' ἄλ.—	=Θεϊκ. Ἀμμωνία
10—0—48	ληλογραφίας—	=Θεϊκὸν κάλι

Β'. Ἀπλῶν λιπασμάτων

Ἡ χρῆσις τῶν ἀπλῶν λιπασμάτων παρουσιάζει δυσκολίας καὶ ἐνέχει κινδύνους ἀποτυχιῶν.

Αἱ ἄνω τιμαὶ εἶναι ἀπλῶς ἐνδεικτικαί. Αἱ πραγματικαὶ τιμαὶ μεταβάλλονται ἀνελόγως τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος.

Παράδοσις εἰς τὰ ἐν Πειραιεὶ ἐργοστάσιά μας τοῖς μετρητοῖς, εἰς μονοὺς σάκκους. (Τὰ ἐκείθεν δὲ μέχρι τοῦ Σ. Σταθμοῦ ἢ τοῦ πλοίου ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ). Ἀξία διπλῶν σάκκων δρχ. 15 ἑκαστος.

Ἀξία διπλῶν ἡμισάκκων δρχ. 12 ἑκαστος.

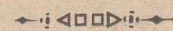
Οἱ σάκκοι εἶναι σφραγισμένοι μὲ τὴν μεταλλίνην σφραγίδα. Ἡ περιεκτικότης τοῦ λιπάσματος εἶναι ἠγγυημένη, ἐφ' ὅσον ἡ σφραγὶς εἶναι ἀπαραβίαστος.

Ἡ ἀξία τῶν λιπασμάτων ἐμβάζεται συγχρόνως μὲ τὴν διαβίβασιν τῆς παραγγελίας. Οἱ ἀντιπρόσωποί μας ὑποχρεοῦνται νὰ πωλῶσιν εἰς τὰς ἄνω τιμὰς τοῦ τιμολογίου μας, ἐπηυξημένους μόνον μὲ τὰ ἔξοδα μεταφορῶν ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια τῆς Ἑταιρείας εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως τοῦ λιπάσματος.

ΧΑΛΚΙΣ.

Χρησιμοποίησας πρὸ μηνὸς εἰς ἀρκετὴν ποσότητα τὰ λιπάσματα τῆς ἡμετέρας ἐταιρείας εἶδον τὰ πλεονεκτήματα αὐτῶν ἀπὸ τὰ τῶν ἄλλων.

Μετὰ τιμῆς
Γ. Παπανικολάου

ΕΥΛΟΦΑΓΟΥ—Κύπρου

Θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου, ὅπως διὰ τῆς παρούσης μου καταστήσω γνωστὰς καὶ τὰς ἐν Κύπρῳ λαμπρὰς ὠφελείας, τὰς

ὁποίας παράσχουσι τὰ λιπάσματα τῆς ἀξιωματικοῦ ΑΕΕΧΠΛ.

Πρὸ ἐξαετίας σχεδὸν τὸ γεωργικὸν μας χωριὸν ἐφθίνεν οικονομικῶς ἔνεκα τῆς ἀγονίας τῶν χωραφίων μας. Οἱ κόποι μας ἐπήγαιναν χαμένοι. Σιγὰ σιγὰ ὁμως ἀκούοντες τὰ ἀποτελέσματα τῶν λιπασμάτων, ἤρχισαμεν νὰ λιπαίνωμεν, καὶ ἡ ἐσοδεία μας ἐπενταπλασιάσθη. Μετὰ τὴν ζήλου τώρα λιπαίνωμεν μὲ τὰ λιπάσματα τῆς ΑΕΕΧΠΛ διότι τὰ ἡύραμεν ὥς τὰ μόνον κατὰλληλα πρὸς μεγαλυτέραν καὶ ἀφθονωτέραν παραγωγὴν.

Παρακαλῶ λοιπὸν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε καὶ δημοσιεύσετε ταῦτα εἰς τὸ ἀγαπητὸν σας φύλλον.

Χαρ. Τζιούρου, γεωργὸς

